

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzp@gov.si
www.mzp.gov.si

Številka: 35009-2/2009/114
Datum: 3. 7. 2012

Zadeva: DRŽAVNI PROSTORSKI NAČRT ZA DEL REKONSTRUKCIJE DALJNOVODA 2 × 110 kV BRESTANICA–HUDO

Zveza: STALIŠČA DO PRIPOMB IN PREDLOGOV, PODANIH V ČASU JAVNE RAZGRNITVE DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA, ki je potekala v času od 9. februarja 2012 do 12. marca 2012

Državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo (v nadaljnjem besedilu: DPN) se pripravlja za del rekonstrukcije obstoječega 110 kV daljnovoda Brestanica–Hudo, ki povezuje Termoelektrarno Brestanica in razdelilno postajo Hudo pri Novem mestu. Del rekonstrukcije je načrtovan na odseku obstoječega enosistemskega daljnovoda od stojnega mesta 84 pri Družinski vasi na območju občine Šmarješke Toplice do stojnega mesta 102 na Bajnofu na območju mestne občine Novo mesto, v skupni dolžini približno 6,1 km.

V gradivu so predstavljena stališča do pripomb z javne razgrnitve osnutka državnega prostorskega načrta (v nadaljevanju DPN) za del rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo.

V času med 9. februarjem in 12. marcem 2012 je bila izvedena javna razgrnitev osnutka DPN. V tem času sta bili organizirani javni obravnavi za Mestno občino Novo mesto dne 28.2.2012 in za Občino Šmarješke Toplice 29.2.2012).

V okviru javne seznaitve je imela javnost pravico do vpogleda v javno razgrnjene dokumente in dajanja pripomb in predlogov na rešitve iz razgrnjenega gradiva. Pripombe in predlogi so se lahko podajali na javni razpravi in pisno do 12. marca 2012 na poseben obrazec, ki je bil poslan po navadni pošti in na elektronski naslov Ministrstva za infrastrukturo in prostor (gp.mop@gov.si).

Na javni obravnavi so bila postavljena tudi številna vprašanja; odgovore so na javni obravnavi podali projektanti, izdelovalci strokovnih podlag, koordinator, pobudnik, investitor, izdelovalec DPN in drugi sodelujoči.

Vse pripombe so bile podrobno preučene in na tej podlagi so bila pripravljena stališča do pripomb, ki so podana v nadaljevanju.

Pravne podlage:

- **ZUPUDPP** – Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10 in 106/10-popr.)
- **ZGO** – Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04-UPB, 14/05-popr., 111/05-odločba US, 126/07, 108/09 in 20/11-odločba US)
- **ZPNačrt** - Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO – 1B, 108/09 in 80/10 - ZUPUDPP)
- **ZVO-1**- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – Odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08 in 108/09)

- **EZ** - Energetski zakon (, Uradni list RS, št. 79/1999 (8/2000 popr.), 110/2002-ZGO-1, 50/2003 Odl.US: U-I-250/00-14, 51/2004, 26/2005-UPB1, 118/2006 (9/2007 popr.), 27/2007-UPB2, 70/2008, 22/2010)
- Resolucija o Nacionalnem energetskem programu (Uradni list RS, št. 57/04)
- Strategija razvoja elektroenergetskega sistema Republike Slovenije, Načrt razvoja prenosnega omrežja v Republiki Sloveniji od leta 2009 do 2018 (30. december 2008, dopolnjeno 30. marec 2009).
- Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS 70/96)
- Uredba o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike (Uradni list RS, št. 125/2004, 71/09 in 22/10 EZ-D)
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS 76/04)
- Strategija razvoja elektroenergetskega sistema RS, Načrta razvoja prenosnega omrežja v RS od leta 2011-2020 (05.5.2011)

Kratice oziroma okrajšave, ki se pojavljajo v tem gradivu, imajo naslednji pomen:

- **AC** – avtocesta
- **CPVO** – celovita presoja vplivov na okolje
- **DLN** – državni lokacijski načrt
- **DPN** – državni prostorski načrt
- **DV** – daljnovod
- **ELES** – Elektro-Slovenija, d.o.o.
- **EMS (EMF)** – elektromagnetno sevanje
- **GJI** – gospodarska javna infrastruktura
- **ICNIRP** – mednarodna komisija za varstvo pred neionizirajočimi sevanji (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection)
- **IDP** – idejni projekt
- **kV** - kilovolt
- **MO Novo mesto** – Mestna občina Novo mesto
- **MZIP** – Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
- **NUP** – nosilci urejanja prostora
- **OP** – okoljsko poročilo
- **OPN** – občinski prostorski načrt
- **OVS** – okoljevarstveno soglasje
- **PGD** – projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja
- **SM** – stojno mesto stebra daljnovoda
- **SPRS** – Strategija prostorskega razvoja Slovenije
- **WHO** – svetovna zdravstvena organizacija (World Health Organization)

Kazalo

1. Pripombe na potek DV 2 × 110kV Brestanica-Hudo na območju DPN.....	3
1.1. Ekološko društvo Šmarješke Toplice.....	3
1.2. Krajevna skupnost Otočec.....	12
1.3. Mestna občina Novo mesto.....	26
1.4. Cvetka Piberčnik, Marjan Piberčnik.....	27
1.5. Aleš Piberčnik.....	28
1.6. Janez Bratkovič, Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma.....	29
1.7. Tone Horvat, Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma.....	29
1.8. Lidija Škrabec.....	30
1.9. Franc Lušina.....	30
1.10. Občan in občanka občine Šmarješke Toplice.....	30
1.11. Jožica Jazbec.....	31
1.12. Martina Konda.....	31
1.13. Miran Rodič.....	31
1.14. Boris Turk.....	32
1.15. Anton Peterlin.....	32
1.16. Viktor Zaletelj, na javni obravnavi.....	32
1.17. Irena Zaletelj, na javni obravnavi.....	33
1.18. Jože Zorko, na javni obravnavi.....	33
1.19. Boštjan Janškovec, na javni obravnavi.....	34
1.20. Boris Turk, na javni obravnavi.....	34
1.21. Jože Košak, na javni obravnavi.....	34
1.22. Zorko Gregor, na javni obravnavi.....	34
1.23. Silva Marzel, na javni obravnavi.....	35
1.24. Udeleženec javne obravnave.....	35
1.25. Udeleženec javne obravnave.....	35
1.26. Bele, na javni obravnavi.....	35
1.27. Metelko, na javni obravnavi.....	35
1.28. Gregor Zaletelj, na javni obravnavi.....	35
1.29. Blažič, na javni obravnavi.....	36
1.30. Občina Šmarješke Toplice (županja).....	36
2. Pripombe na potek DV 2 × 110kV Brestanica-Hudo na območju Bele Cerkve	36
2.1. Alenka Hiti.....	36
2.2. Domen Zorko in Simona Zorko.....	36
2.3. Jožefa Jazbec.....	37
2.4. Jože Zorko.....	37
2.5. Tatjana Zorko.....	37
2.6. Silva Marzel.....	37
2.7. Marjana Vidic.....	37
2.8. Jože Vidic.....	37
2.9. Zaletelj, na javni obravnavi.....	38
2.10. Udeleženec javne obravnave.....	38
2.11. Udeleženec javne obravnave.....	38
2.12. Občan občine Šmarješke Toplice.....	38
3. Pripombe na potek opuščenega DV 2 × 110kV Brestanica-Hudo	39
3.1. Jože Povše.....	39

1. Pripombe na potek DV 2 × 110kV Brestanica-Hudo na območju DPN

1.1. Ekološko društvo Šmarješke Toplice

1.1.1. Člani Ekološkega društva Šmarješke Toplice smo seznanjeni o predvideni rekonstrukciji daljnovoda 1x110 kV Brestanica-Hudo v 2x110 KV, od stojnega mesta SM01 do stojnega mesta SM102. V društvo smo se organizirali lastniki stanovanjskih in gospodarskih objektov, stavbišč in nekateri lastniki kmetijskih zemljišč, ki imamo nepremičnine v obstoječem koridorju daljnovoda 1x110 kV Brestanica-Hudo. Organizirani v društvo želimo pomagati, da bo daljnovod umeščen v prostor kar najhitreje, najceneje in v skladu z veljavno zakonodajo in standardi, ki veljajo v razvitih državah EU za tovrstne objekte.

A. POSNETEK STANJA

Preko zemljišč Občine Šmarješke Toplice potekata dva visokonapetostna daljnovoda. Daljnovod 1x110 kV Brestanica-Hudo in daljnovod 2x110 kV Krško-Hudo.

Leta 2008 ste v Beli Cerкви občanom Občine Šmarješke Toplice predstavili načrtovano rekonstrukcijo obstoječega daljnovoda 1x110 kV Brestanica-Hudo v 2x110 kV v celotni trasi od Brestanice do Hudega.

Kasneje ste načrtovano rekonstrukcijo razdelili v dva odseka in sicer:

- rekonstrukcijo od stojnega mesta SM01 pri Brestanici do stojnega mesta SM84 v Družinski vasi boste izvedli po Uredbi o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike,
- rekonstrukcijo od stojnega mesta SM84 v Družinski vasi do stojnega mesta SM102 pri Bajnofu, pa boste izvedli po Državnem prostorskem načrtu

Aktivnosti za izvedbo rekonstrukcije po Uredbi o vzdrževalnih delih, od stojnega mesta SM01 do stojnega mesta SM84, že potekajo in ste v fazi pridobivanja služnosti za obremenitev posameznih nepremičnin v obstoječem koridorju, za potrebe novega daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo.

Predvideno rekonstrukcijo drugega odseka daljnovoda Brestanica-Hudo, ki ga boste rekonstruirali po Državnem prostorskem načrtu od stojnega mesta SM84 v Družinski vasi do stojnega mesta SM102 na Bajnofu, pa ste osnutek DPN predstavili na javni obravnavi, dne 29.02.2012 v Šmarjeti.

V osnutku DPN za del rekonstrukcije daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo od stojnega mesta SM84 do stojnega mesta SM102, je v šestem odstavku točke C zapisano: »Predvidene tehnične rešitve izvedbe in oprema daljnovoda upoštevajo kompatibilnost s preostalim delom daljnovodne povezave pred obravnavanim odsekom in za njim...«

Prehod iz odseka, ki ga boste rekonstruirali po Uredbi o vzdrževalnih delih v odsek, ki ga boste izvedli po DPN, bo izveden na stojnem mestu SM84, ki je v območju občine Šmarješke Toplice na parc. št.353/2 ko Družinska vas.

Kot ste povedali na javni razgrnitvi in zapisali v osnutku DPN, morata biti odseka med sabo kompatibilna (kar je logično) in zato si pridružujemo pravico podajati pripombe na rekonstrukcijo v odseku od stojnega mesta SM01 do stojnega mesta SM84, ki jo nameravate izvesti po Uredbi o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike, kakor tudi za odsek od stojnega mesta SM84 do stojnega mesta SM102, ki ga nameravate rekonstruirati po Državnem prostorskem načrtu.

Na prvi predstavitvi predvidene rekonstrukcije daljnovoda Brestanica-Hudo, dne 17.06.2008 v Beli Cerкви, smo vam lastniki stavbišč, stanovanjskih in gospodarskih objektov, ki leže v koridorju obstoječega daljnovoda 1x110 kV Brestanica-Hudo povedali, da soglasij za rekonstrukcijo enosistemskega 1x110 kV v dvosistemski daljnovod 2x110 kV, v sedanjem koridorju in v zračni izvedbi v delih, kjer daljnovod ogroža stanovanjske objekte, gospodarske objekte in stavbišča, ne bomo dali.

B. UTEMELJITVE

Rekonstrukcija daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo do stojnega mesta SM84, ki jo boste izvajali po Uredbi o vzdrževalnih delih, je po našem razumevanju in po sodni praksi nov poseg v prostor. Po sodbi Ustavnega sodišča RS, št. U 511/2007-16 » gre pri rekonstrukciji daljnovoda iz 1x110 kV na 2x110 kV za tak primer, da se z 2x110 kV kapaciteta prenosne moči in prostorske dimenzije bistveno povečujejo, s tem pa se nedvoumno povečuje tudi obremenitev v trasi ležečih zemljišč in objektov.«

S stališča prostorskega načrtovanja in Uredbe o EMS sevanju v naravnem in življenjskem okolju, se tak poseg smatra za nov poseg v prostor in nov vir vpliva.

Pri razvoju energetskih sistemov se upošteva načela varstva bivalnega okolja ter izboljševanje kakovosti prostora.

Na pozidanih območjih oziroma stanovanjskih območjih, se daje prednost kabelski izvedbi

Povišanje stebra iz 20m na 31m in več je povečanje vpliva v prostor. Podaljšanje konzol je povečanje vpliva v prostor. Povečanje števila kablov iz sedanjih 3 na predvidenih 6 je povečanje vpliva v prostor. Povečanje prenosne moči iz sedanjih 1x110kV na predvidenih 2x110 kV je povečanje vpliva v prostor, itd..

Če ob tem zanemarimo EMS in upoštevamo samo povečanje možnosti poškodb zaradi naravnih nesreč (prelom nosilnega stebra, udari strele, vetrolovi, snegolom, podiranje dreves, dodatno požarno ogroženost, padanje žleda z žic, brnenje, šumi, možnost utrganja žic, okoljski vidik, itd.) je to povečanje vpliva v prostor. To se nam dogaja, kar lahko preverite po zapisnikih, sestavljenih ob priliki nesreč. Samo nepojasneni sreči se imamo zahvaliti, da še ni bilo smrtnega izida.

C. PRIPOMBE

1. Najmanj, kar bi vsi akterji, ki sodelujete v predvideni rekonstrukciji daljnovoda Brestanica-Hudo (Koordinator, Pobudnik, Naročnik in Izdelovalec) je, da kot specialisti za umeščanje državnih infrastrukturnih objektov v prostor dosledno, korektno in pošteno upoštevate veljavno zakonodajo, predpisane mejne vrednosti EMS sevanja, tehnične pogoje postavitve v prostor, itd. V komuniciranju z javnostjo pa posredovati verodostojne podatke in ne nastopati s pozicije monopola, kapitala, v senci politične moči in zavajati javnost.

Navajamo samo nekaj vaših »cvetk«, ki ste jih povedali ob predstavitvi in so posnete na magnetogramih in sicer:

- vkopan kablovod oddaja več EMS sevanja v prostor, kot zračni vod,
- tam kjer se pojavlja indukcija (kovinska ograja pod daljnovodom) ni EMS sevanja,
- magnetno polje se med vodniki med sabo nevtralizira in ni EMS sevanja pri tleh v koridorju,
- da so slovenski kriteriji EMS sevanja 10x strožji od evropskih,
- da je daljnovod 2x110 kV Brestanica-Hudo že umeščen v prostor (koridor 1x110 kV ni koridor za 2x110 kV brez soglasij lastnikov nepremičnin v koridorju),
- itd.

Stališče: Vsi udeleženi v postopku priprave DPN (koordinator, pobudnik, naročnik in izdelovalec) spoštujemo in upoštevamo veljavne predpise. Za DPN oz. novi del trase daljnovoda, ki poteka le od Družinske vasi do Bajnofa, je bila v letu 2009 dana pobuda za DPN; dopolnitev pobude DPN je bila izdelana marca 2011; do maja 2011 so bile pridobljene smernice od nosilcev urejanja prostora (NUP), junija 2011 je bila izdelana analiza smernic NUP, izvedena je bila prva prostorska konferenca, izdelano poročilo o vplivih na okolje za elektromagnetno sevanje in hrup ter okoljski elaborat oktobra 2011, izdelana študija variant novembra 2011 ter osnutek DPN januarja 2012. Poleg tega je bila izvedena javna razgrnitev osnutka DPN z dvema javnima obravnavama v mestni občini Novo mesto (28.2.2012) in občini Šmarješke Toplice (29.2.2012). O vsem je bila javnost pravočasno in ustrezno obveščena preko lokalnih medijev.

Prav tako je tudi na preostalem delu daljnovoda, ki ni predmet DPN in se posodablja iz eno v dvosistemski daljnovod, izdelana dokumentacija za preverbo okoljske skladnosti posega in upoštevanje predpisanih varstvenih režimov. Dokumentacija obsega »Strokovno mnenje o okoljski skladnosti rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo«, ki je po vsebini primerljiva z okoljskim elaboratom (izdelovalec EIMV, referat št. 2100, Ljubljana, julij 2011) in »Poročilo o vplivih na okolje za poseg rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo, elektromagnetna sevanja in hrup« (izdelovalec EIMV, poročilo št. VENO-2727, Ljubljana, september 2011). O postopku in nameravanem posegu je bila javnost pravočasno obveščena, saj je naročnik izvedel javno informiranje, obveščanje lastnikov, številne predstavitve projekta za krajane v občini Šmarješke Toplice (leta 2010 in 2011), dodatno pa so lastnike obveščali še pooblaščeni izvajalci.

Obstoječi daljnovod Brestanica–Hudo je že umeščen v prostor (razen na območju predlaganega poteka DPN), saj je za njega pridobljeno gradbeno in uporabno dovoljenje, poleg tega pa je že vpisan v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture po tedaj veljavni zakonodaji. Pri tem tedaj ni bilo potrebno za pridobitev gradbenega ali uporabnega dovoljenja v zemljiško knjigo vknjižiti služnostne pravice, kljub temu, da so bile z lastniki podpisane t.i. izjave, ki so vsebovale elemente služnostne pravice. Zato pa se sedaj pridobivajo dokazila o pravici graditi za omenjeno posodobitev daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo.

Možno je, da je v osi nad kablovodom magnetno polje večje kot bi bilo v osi pod daljnovodom, res pa je, da z oddaljenostjo od osi magnetno polje pri kablovodu hitreje upada kot pri daljnovodu.

Inducirani tokovi v kovinskih strukturah načeloma lahko zmanjšajo magnetno polje izvora. Pri dvosistemskih daljnovodih pri električnem in magnetnem polju lahko pride do kompenzacijskih učinkov (pri ustrezni optimalni razporeditvi faznih vodnikov obeh sistemov), kar lahko polje zmanjša, ne pa čisto izniči. Zato je nadzemna izvedba daljnovoda z vidika jakosti magnetnega polja v osi daljnovoda ugodnejša od podzemne izvedbe (kablovoda).

Slovenska zakonodaja je za nove vire sevanja za bivalna okolja, bolnišnice, vrtce, šole itd. 10x strožja od smernic ICNIRP in regulative glavnine drugih držav v svetu. Veliko držav v svetu sploh nima regulative na področju EMS, tiste pa, ki jo imajo, se pri njih opira na ICNIRP priporočila. V izjemno redkih državah (Slovenija, Italija, Švica, Nizozemska, Švedska) so podane strožje omejitve, v vsaki na specifičen način, in še to le v Sloveniji, Italiji in v Švici v obliki zakonodaje, na Nizozemskem in na Švedskem pa le v obliki priporočil.

Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju v 4. odstavku 2. člena opredeljuje, da je rekonstrukcija vira sevanja vsak poseg v vir sevanja, s katerim se bistveno spremenijo glavne tehnične značilnosti, način uporabe ali obratovanja ali zmožljivost vira in ima za posledico spremembo moči, jakosti ali vrste elektromagnetnega polja. Glede na zgoraj navedeno določilo te Uredbe je poseg rekonstrukcije daljnovoda DV 1 × 110 kV Brestanica–Hudo v DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo na odseku od stojnega mesta SM 1 do stojnega mesta SM 84 rekonstrukcija vira sevanja, saj se rekonstruira že obstoječi vir sevanja na tem območju, obenem pa velja, da se bistveno spremenijo njegove glavne tehnične značilnosti, način uporabe ali obratovanja ali zmožljivost vira in ima za posledico spremembo moči, jakosti ali vrste elektromagnetnega polja.

V poročilih o vplivih na okolje glede elektromagnetnega sevanja je bilo preverjeno in ugotovljeno, da pri rekonstrukciji daljnovoda iz enosistemskega v dvosistemski daljnovod na celotni trasi mejne vrednosti določene z Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju niso presežene.

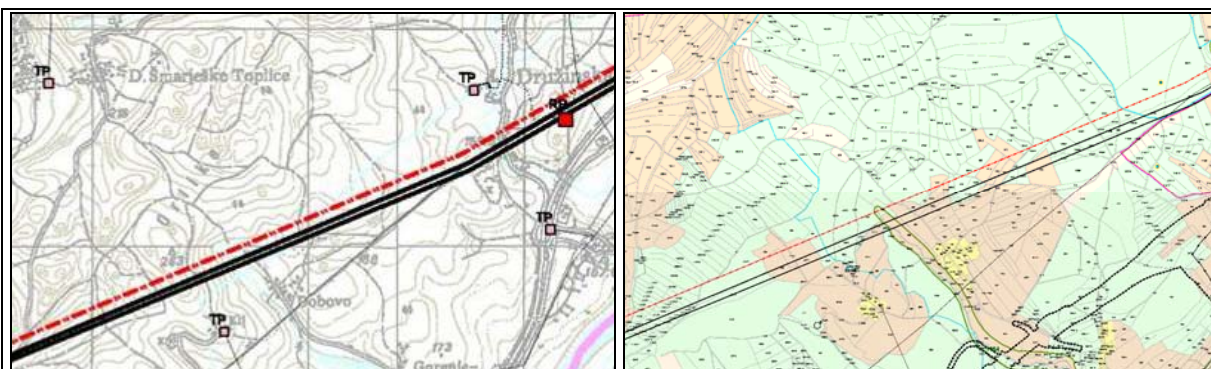
Preverba okoljske skladnosti posega je med drugim namenjena zagotovitvi ustreznih varstvenih režimov, ki so zahtevani s predpisi, namen predpisov na področju varovanja okolja pa je zagotavljanje varstva okolja in zdravja ljudi.

Daljnovod 2 × 110 kV Brestanica–Hudo je s tem DPN načrtovan na območju, ki je v veljavnem prostorskem planskem aktu Občine Šmarješke Toplice (Prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 - s spremembami in dopolnitvami, Skupščinski Dolenjski list, št. 24/86, 18/88, 6/89, 3/90, 10/90 in 9/91 ter Uradni list RS, št. 17/92, 58/95, 11/96, 16/96, 21/97, 80/97, 39/98, 59/98, 21/99, 92/99, 52/00, 12/01, 49/01, 68/01, 72/01, 4/02, 22/02, 35/02, 69/02, 92/02, 46/03, 57/03, 97/03, 15/04, 99/04, 31/06, 47/06 - popravek, 53/07 - popravek, 11/09 - popravek, 37/09 - popravek) predvideno za prestavitev obstoječega daljnovoda 110 kV Brestanica–Hudo.

Prikaz projektirane prestavitve obstoječega daljnovoda 110 kV Brestanica–Hudo je bil podan tudi v ureditvenem načrtu RTP 110 kV Hudo – 1. faza (SDL, št. 6/89).

Na istem območju je v OPN za občino Šmarješke Toplice (v času javne razgrnitve tega DPN je v pripravi usklajen predlog OPN) predvidena umestitev daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo; dopolnjen osnutek OPN, ki je tudi že vključeval prikaz tega daljnovoda, je bil javno razgrnjen dvakrat (v novembru in decembru 2009 in v juliju 2010), javnosti predstavljene rešitve pa so bile tudi usklajene z zahtevami iz okoljskega poročila za OPN.

Poleg tega je vzdolž tega koridorja v veljavnih planskih aktih predvidena tudi umestitev daljnovoda 400 kV Krško–Hudo, katerega izgradnja ni več načrtovana, saj je bila ukinjena oz. preklicana s sprejetjem Uredbe o DLN za DV 2 × 400 kV Beričevo–Krško (Ur. l. RS št. 5/06, 33/07-ZPNačrt in 80/10 - ZUPUDPP).

Grafčna priloga 1: Izsek iz veljavnega dolgoročnega prostorskega plana Občine Šmarješke Toplice (levo) in izsek iz veljavnega prostorskega plana Občine Šmarješke Toplice – namenska raba prostora v srednjeročnem planu (desno). S črno črto sta prikazani trasi DV 110 kV Brestanica–Hudo in DV 110 kV Krško–Hudo. Z rdečo črtkano črto je prikazana trasa predvidenega daljnovoda 400 kV Krško–Hudo, ki pa zdaj ni več načrtovan.

LEGENDA:

- D-1052** - DV 110 kV Brestanica-Novo mesto (Bršljin)
(ob njem je zapisano, da **se prestavi**)
- D-1115** - DV 2 × 110 Krško Hudo
- D-431** - DV 2 × 400 kV Krško Hudo

Grafčna priloga 2: Izsek iz dolgoročnega plana Samoupravne interesne skupnosti za elektrogospodarstvo in premogovništvo Slovenije za obdobje 1986 – 1990 – dopolnjen 1989, iz katerega je razvidno, da je bila prestavitev daljnovoda 110 kV Brestanica–Hudo na traso, ki je predmet tega DPN, načrtovana že takrat.

Daljnovod je projektiran skladno s sodobnimi evropskimi standardi za projektiranje daljnovodov, ki obravnavajo tudi dodatno obtežbo (žled) in veter. Doslej niso bile dokumentirane poškodbe zaradi odpadanja žledu. Požarna varnost bo zagotovljena z načrtovanimi varnostnimi odmiki, ki so usklajeni z zahtevami iz veljavnih predpisov.

1.1.2. 2. V standardu SMB 2008 so za Slovenijo navedene zakonsko veljavne meje in so več kot 1000 x višje. Dokazujemo, da trenutne slovenske meje EMS dopustnih vrednosti ne dosegajo primerljivega standarda držav EU.

Širjenje EMS sevanja se ne konča pri mejni vrednosti na določeni razdalji, temveč se širi naprej v okolico. Mejne vrednosti EMS v Sloveniji so določene za kratkotrajne učinke na žive organizme. Popolnoma druga kategorija pa so učinki na žive organizme zaradi dolgotrajne izpostavljenosti jakostim sevanja, ki so lahko nižje od trenutno zakonskih mejnih vrednosti (zapozneli vpliv) in so nevarni za ljudi, ki so stalno izpostavljeni sevanju (stanovanjski objekti v koridorju).

Stališče: Standard SBM 2008 je standard gradbenih biologov. Podaja zelo nizke smernice, nad katerimi opredeljuje električno in magnetno polje kot »škodljivo«, vendar to ni standard, ki bi se opiral na znanstvene izsledke o vplivih elektromagnetnih sevanj na človeka, ki jih podajajo ključne mednarodne organizacije s področja varstva pred EMS (WHO, ICNIRP). Koliko bi z upoštevanjem tega standarda zmanjšali tveganje, ni mogoče ugotoviti.

V objektih z električno inštalacijo in električnimi napravami praktično ni mogoče zagotoviti vrednosti 0,02 μ T, kot se tudi ni mogoče izogniti conam, ki so v standardu SBM 2008 opredeljene kot »ekstremno škodljive«.

Dejstvo je, da je slovenska zakonodaja za nove vire sevanja za bivalna okolja, bolnišnice, vrtce itd. 10x strožja od Evropskih priporočil in regulative glavnine drugih držav v svetu. Med to regulativo ni omenjenega standarda SBM 2008 in ga nobena izmed evropskih držav ne upošteva. Veliko držav v svetu sploh nima regulative na področju EMS, tiste pa, ki jo imajo, se pri njih opira na ICNIRP priporočila. V izjemno redkih državah (Slovenija, Italija, Švica, Nizozemska, Švedska) so podane strožje omejitve, v vsaki na specifičen način, in še to le v Sloveniji, Italiji in v Švici v obliki zakonodaje, na Nizozemskem in na Švedskem pa le v obliki priporočil.

1.1.3. 3. Preveč prozorna je odločitev, da boste do stojnega mesta SM84 rekonstrukcijo izvedli po Uredbi o vzdrževalnih delih, in se na ta način poskušali ogniti določenim postopkom, zakonom in predpisom, ki v izdelavi pravnih podlag, projektne dokumentacije in v upravnih postopkih ščitijo prizadetega lastnika nepremičnine. (22., 33., 72. člen Ustave, Aarhuska konvencija, potrebne meritve, monitoring, presoja vplivov na okolje, prikaz poljske jakosti pred posegom in po posegu, gostoto magnetnega polja, celovito presojo, požarno ogroženost, itd.), in vsem ostalim postopkom, ki jih zakonodaja za pridobitev gradbenega dovoljenja za tak objekt zahteva.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN. Posodobitev obstoječega daljnovoda bo izvedena na podlagi druge uredbe, in sicer Uredbe o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike, pri čemer se upošteva vsa trenutno veljavna zakonodaja, pa tudi vsi standardi s področja varstva okolja in človekovega zdravja.

1.1.4. 4. Leta 1986 je bilo lastnikom 187-tih parcel, ki se nahajajo v koridorju obstoječega elektrovida 1x110 kV Brestanica-Hudo v območju sedanje Občine Šmarješke Toplice zagotovljeno, da boste ta elektrovid odstranili, takoj ko bo aktiviran elektrovid 2x110 kV Krško-Hudo. Nekateri lastniki nepremičnin v sedanjem koridorju elektrovida 2x 110 kV Krško-Hudo so takrat dali soglasja za obremenitev njihovih parcel za elektrovid Krško-Hudo, samo iz razloga, da bo elektrovid Brestanica-Hudo, po aktiviranju elektrovida Krško-Hudo, odstranjen.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN. Navedba v pripombi ne drži. O odstranitvi obstoječega daljnovoda tudi ne obstaja noben uradni dokument s strani Elektro-Slovenije, d.o.o. oz. njegovega pravnega predhodnika.

1.1.5. 5. Za stojno mesto SM83, ki ga nameravate postaviti v skladu z Uredbo o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike, ne veste, kje bo stalo, ker nimate pridobljenega soglasja lastnika zemljišča na katerem naj bi stalo, niti nimate pridobljenih soglasij lastnikov nepremičnin, ki ležijo v koridorju proti stojnemu mestu SM84.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN, sicer pa ima Elektro-Slovenije, d.o.o. že pridobljeno dokazilo o pravici graditi za steber na stojnem mestu SM83, medtem ko se na odseku od SM83 do SM84 nekatera dokazila še pridobiva, delno pa so že pridobljena.

1.1.6. 6. Pri načrtovani investiciji se sklicujete na Energetski zakon, Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, na Uredbo o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike, na ZGO, na ZUPUDPP, na ZUreP itd., vendar ob vsem tem navajate samo določbe, ki vam ustrezajo. Določbe, ki pa vam po naštetih in obstoječi zakonodaji, ne ustrezajo, pa zamolčite ali negirate. Naj navedemo samo nekatera določila, ki ste jih v predlaganem osnutku DPN in predvideni rekonstrukciji do stojnega mesta SM84, »pozabili« upoštevati.

- Energetski zakon zahteva pri 110kV elektrovidu varovani pas 15m levo in 15m desno od osi elektrovida. To ne velja samo za novogradnje, velja tudi za rekonstrukcijo, ki jo boste opravili po Uredbi o vzdrževalnih delih, kar vi imenujete kompatibilni del, ko elektrovid prihaja iz odseka, ki ga nameravate rekonstruirati po Uredbi, v odsek, ki ga nameravate graditi po DPN, od SM83 do SM84.

- Uredba o vzdrževalnih delih dovoljuje podaljšanje konzol, povišanje stebrov, namestitvev dodatnih nadzemnih kablovodov, povečanje prenosne moči, itd.; vendar ta ista Uredba pravi tudi, da se ne sme povečati vplivno območje, da se ne smejo poslabšati bivalni pogoji, da morate za poseg imeti soglasja lastnikov tangiranih nepremičnin, da se uporabi le obstoječa stojna mesta, itd.

- ZGO glede izpolnjevanja pogojev za pridobitev gradbenega dovoljenja ne pozna razlike med novogradnjo in rekonstrukcijo. V obeh primerih mora investitor izkazati pravico graditi. Oba posega morate imeti potrebna soglasja lastnikov nepremičnin v koridorju in nekaterih nepremičnin ob koridorju
- Za koridor 1x110 kV imate priposestovano služnost, nimate pa sklenjenih vseh služnostnih pogodb za koridor elektrovida 2x110kV Brestanica-Hudo.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN. Širina varovalnega pasu za nadzemni večsistemski daljnovod nazivne napetosti 110 kV je skladna z Energetskim zakonom in znaša na vsako stran (levo in desno) od osi 15 m. Znotraj varovalnega pasu mora sistemski operater oz. upravljavec infrastrukture izkazati dokazilo o pravici graditi, kar ELES tudi izvaja za posodobitev DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo.

1.1.7. 7. Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije govori tudi o združevanju koridorjev. Preko naših zemljišč poteka sedem paralelnih koridorjev v razkošnih širinah. Od tega koridorji po zemljiščih, ki niso poseljena in ne bodo poseljena (v zemljo položena kablovoda po 20 kV, vodovodni koridor, plinovod, varovalni avtocestni koridor).

1.1.8. 8. V upravnem postopku, ko boste poskusili uveljaviti prisilno služnost, bomo argumentirano dokazali, zakaj prisilne služnosti ne morete uveljaviti.

1.1.9. 9. In kar je najbolj tragično, pokazali bomo tudi zdravniške izvide občanov, ki žive ali so živeli v koridorju elektrovida 1x110 kV Brestanica-Hudo, ki se borijo z levkemijo, ki so na vozičku zaradi multiple skleroze, ki jim je odpovedala ščitnica, ki imajo odpoved ledvic, itd. Pri vseh teh ljudeh pa zdravniki nakazujejo verjetnost, da so to posledice življenja v koridorju elektrovida Brestanica-Hudo in elektrovida Krško-Hudo. Težko boste opravičili svoje vztrajanje na predlaganem koridorju. Celó več. Težko se boste izognili očitkom, da ste povzročili genocid nad ljudmi v koridorju elektrovidov v občini Šmarješke Toplice. In za vse to boste morali prevzeti odgovornost.

Stališče: uredba o DPN opredeljuje vse pogoje za umestitev načrtovanih ureditev v prostor skladno z veljavno zakonodajo za tovrstne objekte, vključno s tisto s področja varovanja okolja in zdravja ljudi. V varovalnem pasu 2 × 15 m daljnovoda, ki je predmet tega DPN, ni objektov z varovanimi prostori, sam daljnovod pa skladno z zahtevami iz smernic poteka v zadostni oddaljenosti od objektov z varovanimi prostori in zato mejne vrednosti iz Uredbe o EMS ne bodo presežene.

Za daljnovod je izdelana sledeča okoljska dokumentacija:

a. DPN (odsek od SM84 do SM102):

- Okoljski elaborat za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica-Hudo na odseku od SM84 do SM102 (izdelovalec EIMV, referat št. 2119, Ljubljana, oktober 2011),
- Poročilo o vplivih na okolje za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica-Hudo, elektromagnetna sevanja in hrup (izdelovalec EIMV, poročilo št. VENO-2727/1, Ljubljana, oktober 2011).

b. Preostali del DV:

- Strokovno mnenje o okoljski skladnosti rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica-Hud, ki je po vsebini primerljiva z okoljskim elaboratom (izdelovalec EIMV, referat št. 2100, Ljubljana, julij 2011),
- Poročilo o vplivih na okolje za poseg rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica-Hudo, elektromagnetna sevanja in hrup (izdelovalec EIMV, poročilo št. VENO-2727, Ljubljana, september 2011).

V DPN so upoštevane vse zahteve, navedene v strokovnih podlagah, navedenih v točki a. in zahteve pristojnega nosilca urejanja prostora (Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje), ki v svojih smernicah, podanih v postopku priprave DPN, navaja »... je potrebno traso projektirati tako, da bo oddaljenost daljnovoda od objektov z varovanimi prostori večja, kot so potrebni odmiki za varovanje zdravja pred vplivi elektromagnetnega sevanja za 110 kV daljnovod. V kolikor se trasa takim objektom približa na manjše oddaljenosti je potrebno daljnovod projektirati v podzemni izvedbi«. V okoljskih strokovnih podlagah je bilo ugotovljeno da so zagotovljeni zadostni odmiki daljnovoda od objektov z varovanimi prostori.

1.1.10. 10. V nekaterih območjih Slovenije pri podobni izvedbi rekonstrukcije sprejmete spremembo projekta in vkopljete kablovod 2x110kV, pri nas pa to rešitev že štiri leta zavračate.

Stališče: Rekonstrukcija daljnovoda je na območju tega DPN zaradi celovitosti objekta (tudi zunaj območja tega DPN) in zaradi vzporednega poteka z že obstoječim daljnovodom 2 × 110 kV Krško–Hudo ter skladno z že dolgoletnimi in tudi aktualnimi prostorsko-planskimi odločitvami načrtovana v nadzemni izvedbi kot daljnovod. S stališča obratovanja in zanesljivosti elektroenergetskega omrežja kabliranje daljnovoda na odprti trasi (brez neposredne navezave na razdelilno transformatorsko postajo) pomeni šibko točko v pogledu obratovanja in vzdrževanja.

Šibka točka za DV lahko pomeni nezanesljivost oskrbe z električno energijo na območju Dolenjske regije (nezmožnost sledenju rasti porabe električne energije, nihanje napetosti, redukcije ali celo izpad elektrike), oslabitev prenosnega omrežja v Dolenjski regiji z nazivno napetostjo 110 kV, omejitve prenosa proizvedene električne energije iz obstoječe TE Brestanica v prenosno omrežje ter omejitve pri postopkih vzdrževanja daljnovodov na širšem območju predmetnega DPN. Vse navedeno pa lahko predstavlja večjo gospodarsko škodo.

1.1.11. 11. Aarhuska konvencija ima ustavno pravno veljavo in je nad zakonodajo, po kateri vi poskušate umestiti v prostor na sporen način elektrovod 2x110kV Brestanica-Hudo.

Stališče: Postopek priprave DPN je potekal in poteka v skladu z veljavno prostorsko zakonodajo, ki povzema in spoštuje tudi določila in priporočila Aarhuske konvencije.

Vključevanje javnosti v postopek odločanja o načrtovanih posegih poteka skladno z veljavno slovensko zakonodajo (ZUPUDPP), med katerimi je bila tudi nedavna javna razgrnitev osnutka DPN z dvema javnima obravnavama.

Z okvirnim potekom daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo vzdolž DV 2 × 110 kV Krško–Hudo, načrtovanim s tem DPN, je bila javnost seznanjena tudi v postopku priprave OPN MO Novo mesto, in sicer v sklopu javne razgrnitve in dveh javnih obravnav.

1.1.12. 12. Zakaj ELES ni podpisnik Kodeksa dobre prakse za EMS?

Stališče: Kodeks dobre prakse za EMS se nanaša predvsem na področje, ki se ureja za visoke frekvence oz. operaterje mobilnih komunikacij. Kodeksa dobre prakse za nizke frekvence v Sloveniji še ni, zato ELES še ne more biti podpisnik kodeksa dobre prakse za nizke frekvence. ELES kot družbeno odgovorno podjetje izpolnjuje zahteve standarda ISO 14001, za kar ima pridobljen certifikat, s čimer ga poleg izpolnjevanja zakonskih obvez glede varstva okolja zavezuje tudi k sprotnim izboljšavam in nadgrajevanju skrbi za okolje v najširšem pomenu besede. Poleg tega tudi jasno in odkrito sodeluje z lokalnimi skupnostmi ter upošteva najnovejša stališča stroke na področju zagotavljanja varnosti in zanesljivosti.

1.1.13. 13. V pripravi osnutka DPN za rekonstrukcijo daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo niste upoštevali prostorsko ureditvenih pogojev občine Šmarješke Toplice, ne Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za izvenmestni prostor Občine Novo mesto, ki velja za območje Občine Šmarješke Toplice, ne pogojev, ki jih zahtevajo izdane Lokacijske informacije, ne pripomb lastnikov nepremičnin v predvidenem koridorju elektrovida, ne sklepov sveta Občine Šmarješke Toplice, itd.

Na javni razgrnitvi v Šmarjeti ste povedali, da vam teh pogojev in zahtev ni potrebno upoštevati, ker vam to dopušča Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor.

Stališče: Daljnovod 2 × 110 kV Brestanica–Hudo je s tem DPN načrtovan na območju, ki je v veljavnem prostorskem planskem aktu Občine Šmarješke Toplice (Prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 - s spremembami in dopolnitvami, Skupščinski Dolenjski list, št. 24/86, 18/88, 6/89, 3/90, 10/90 in 9/91 ter Uradni list RS, št. 17/92, 58/95, 11/96, 16/96, 21/97, 80/97, 39/98, 59/98, 21/99, 92/99, 52/00, 12/01, 49/01, 68/01, 72/01, 4/02, 22/02, 35/02, 69/02, 92/02, 46/03, 57/03, 97/03, 15/04, 99/04, 31/06, 47/06 - popravek, 53/07 - popravek, 11/09 - popravek, 37/09 – popravek, predvideno za umestitev daljnovoda 400 kV Krško–Hudo, katerega izgradnja ni več načrtovana, saj je bilo to preklicano s sprejetjem Uredbe o DLN za DV 2 × 400 kV Beričevo–Krško (Ur.l. RS št. 5/06, 33/07-ZPNačrt in 80/10 - ZUPUDPP).

Na tem območju je v OPN za občino Šmarješke Toplice (v času javne razgrnitve tega DPN je v pripravi OPN, faza usklajen predlog) predvidena umestitev daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo; dopolnjen osnutek OPN, ki je tudi že vključeval prikaz tega daljnovoda, je bil javno razgrnjen dvakrat (v novembru in decembru 2009 in v juliju 2010); javnosti predstavljene rešitve so bile tudi usklajene z zahtevami iz okoljskega poročila za OPN.

DPN je prostorski akt, s katerim se veljavni občinski prostorski akti spremenijo in dopolnijo glede na potrebe, ki izhajajo iz načrtovanih ureditev. Pri načrtovanju prostorskih ureditev se občinski prostorski akti upoštevajo v največji možni meri.

1.1.14. V Ciljih in namenih predlagane prostorske ureditve v DPN za izgradnjo elektrovida 2x110 kV Brestanica-Hudo od SM 84 do SM 102, ste predvideli odpravo številnih problemov na področju kakovostne in nemotene oskrbe območja Dolenjske in Bele Krajine z električno energijo. Izdelali ste celo več variant poteka koridorja. In ena izmed njih se je izkazala za neprimerno z vidika vplivov na vidne kakovosti, ker je predvidevala postavitve stebrov neodvisno od stojnih mest vzporedno obstoječega dvosistemskega daljnovidnega Krško-Hudo.

Narejena je bila optimizacija predvidenega posega (prilagoditev stojnega mesta stebra in prilagoditev barve stebra), s ciljem, da se v čim večji meri ohrani značilni pogled na Stari grad, ki ima status stavbne kulturne dediščine.

V Uredbi o državnem prostorskem načrtu za del rekonstrukcije daljnovidnega 2x110 Brestanica-Hudo od SM84 do SM 102 ste med drugim zapisali, da Uredba določa tudi:

2.člen.... varstvo okolja in naravnih dobrin, varovanje zdravja ljudi, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami..., itd.

Ob tem trdimo, da to določilo velja tudi za kompatibilni del od stojnega mesta SM83 do stojnega mesta SM84.

7. člen... tehnične rešitve izvedbe in oprema daljnovidnega upoštevajo združljivost s preostalim delom daljnovidne povezave pred obravnavanim odsekom in za njim.

Ob tem trdimo, da to velja tudi za kompatibilni del od stojnega mesta SM83 do stojnega mesta SM84.

22.člen... Kulturna dediščina in arheološke ostaline ne smejo biti ogrožene

23.člen... dela se izvajajo v času gnezditve ptic...

25.člen... gradbeni posegi s težkimi stroji, ki povzročajo večje obremenitve tal, je potrebno izvajati takrat, ko tla niso namočena..., da se prepreči poslabšanje sestave tal.. zaradi stiskanja.

30.člen... Požarna varnost obstoječih objektov se zaradi gradnje in obratovanja daljnovidnega ne sme poslabšati.

Varstvo pred požarom pri daljnovidu mora biti zagotovljeno z zadostnimi odmiki objektov od vodnikov,... in z uporabo negorljivih materialov na objektih pod daljnovidom.

Ob tem trdimo, da to velja tudi za kompatibilni del od stojnega mesta SM83 do stojnega mesta SM84.

Delne citate iz Uredbe o DPN navajamo tudi zato, da je vidna razlika kriterijev in pogojev izvedbe rekonstrukcije istega daljnovidnega vendar po različnih prostorsko ureditvenih projektih. Od stojnega mesta SM01 do stojnega mesta SM84, bo rekonstrukcija izvedena na osnovi Uredbe o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike. Od stojnega mesta SM84, do stojnega mesta SM102, pa bo rekonstrukcija izvedena po Državnem prostorskem načrtu, oziroma Uredbi o DPN za del rekonstrukcije istega daljnovidnega.

Rekonstrukcija, ki bo izvedena po DPN od stojnega mesta SM84, do stojnega mesta SM102, bo izvedena z izrednim občutkom za ohranjanje arheološke dediščine, kulturne dediščine, upoštevani so vplivi vidnih kakovosti na okoliške objekte, upoštevan je kulturni moment pogleda na Stari grad, prebarvana bosta celo dva stebra, da bo pogled čim lepši, padla je celo izdelana varianta, ki ni predvidela postavitve stebrov paralelno z obstoječim elektrovidom ob koridorju, izražene je skrb za gnezdenje ptic, predvideno je obdobje izvedbe del v sušnem obdobju, da ne bo prišlo do stiskanja zemlje zaradi uporabe težkih strojev, itd.

Rekonstrukcija istega elektrovida, ki naj bi bila izvedena po Uredbi o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike, od stojnega mesta SM01 do stojnega mesta SM84, pa naj bi bila izvedena po pogojih in standardih, ki mogoče še veljajo v kaki afriški državi, ali po standardih, ki so veljali pri nas pred šestdesetimi leti in več.

1.1.15. Navajamo nekaj stanovanjskih objektov na območju Občine Šmarješke Toplice in nekaj objektov, ki mejijo na Občino Šmarješke Toplice in so v samem koridorju elektrovida:

Stanovanjska hiša in gospodarski objekti družine Peterlin Antona.

Družina je zapustila domačijo zaradi stebra elektrovida na dvorišču, zaradi nizko spušenih žic elektrovida in zaradi nemogočih pogojev živeti pod elektrovidom. Kaj vse so prestajali, ne bomo

naštevali. Mama Peterlin Antona je zaradi možganske kapi umrla ob stebru elektrovida doma na dvorišču.

V koridorju si sledijo naslednji stanovanjski objekti:

Oberč Marjan, Jarkovič Slavko, Zorko Franc, Kragolnik Aleksander, Lumpret Ana, Štrukelj Frančišek, Bele Anton, Tramte Jožica in v naselju Sračnik Merzel Silva, Rodič Miran, Turk Anton, Černe Boris, Macedoni Miran, Župnija Bela Cerkev, Metelko, Zupančič Dragica, Jamnik Marjan, nogometno in otroško igrišče Bela Cerkev, Lovšina Franc, Blažič Franc, Kraševac Alojz, Ivančič Alojz, Kralj Stane, Janškovec Jožefa, Konda Martina, Hiti Alenka, Jože Zorko.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN. Na odseku od stojnega mesta SM01 do stojnega mesta SM84 oz. od 102 do razdelilne postaje Hudo bo rekonstrukcija daljnovoda izvedena na osnovi Uredbe o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike (Ur. l. RS, št. 125/2004, 71/2009 in 22/10-EZ-D), kjer se izvaja posodobitev daljnovoda po isti trasi DV oz. znotraj istega varovalnega pasu DV. Pri tem bo upoštevana vsa veljavna zakonodaja, še posebej tista, ki je pomembna za zagotavljanje varstva okolja in zdravja ljudi. S tem namenom je bila opravljena preverba okoljske skladnosti posega, ki je med drugim namenjena zagotovitvi ustreznih varstvenih režimov, ki so zahtevani s predpisi. Temu sta namenjena »Strokovno mnenje o okoljski skladnosti rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo«, ki je po vsebini primerljiva z okoljskim elaboratom (izdelovalec EIMV, referat št. 2100, Ljubljana, julij 2011) in »Poročilo o vplivih na okolje za poseg rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo, elektromagnetna sevanja in hrup« (izdelovalec EIMV, poročilo št. VENO-2727, Ljubljana, september 2011).

Stališče glede načrtovanega daljnovoda oz. DPN je podrobneje obrazloženo v veljavnih prostorskih aktih Občine Šmarješke Toplice v odgovoru na pripombo 1.1.1. in 1.1.9..

1.1.16. D. DOSEDANJA KORESPONDENCA

- Svet KS Bela Cerkev, kot obvezni soglasodajalec h gradbeni dokumentaciji elektrovida 2x110 kV Krško-Hudo, ki ste jo pripravili v letih 1986 do 1989, soglasja za potek koridorja preko vasi Bela Cerkev ni dal, daljnovod pa ste vseeno postavili. V lokacijski dokumentaciji pa je nesoglasje navedeno kot soglasje. (Priloga št. 1)

- PUP Občine Novo mesto, Odlok MONM za zunajmestni prostor z dne 10.10.2003, Ur.l. RS št. 97/2003, ki trenutno velja za Občino Šmarješke Toplice v Programski zasnovi ureditvenega načrta Bela Cerkev-Družinska vas določa: Vsa nova in prenovljena infrastruktura naj se napeljuje v javnem prostoru, kablanski vodi se napeljujejo le podzemno. Vsi posegi naj se izvedejo tako, da bivalne razmere v okolju ne bodo poslabšane (hrup, varovanje vode, tal, zraka, ter ohranitev vidnih kakovosti okolja). Upoštevanje veljavnih predpisov o varstvu okolja in pogojev soglasodajalcev pri izdelavi in izvedbi prostorsko izvedbene dokumentacije. Upoštevanje predpisov v zvezi z varovanjem pred požarom

- Zapisnik št. 360-1/2008 z dne 17.06.2008, ko je Eles občanom Občine Šmarješke Toplice predstavil predvideno rekonstrukcijo elektrovida 2x110 kV Brestanica-Hudo. Krajanji zahtevajo izvedbo rekonstrukcije tako, da se daljnovod na območju Občine Šmarješke Toplice pomakne severno za cca 200 m in, da se določen del trase izvede kot podzemni vod. (Priloga št. 2)

- Dopis Občine Šmarješke Toplice št. 350-0008/2010-2 z dne 24.06.2008, Vladi RS, Gregorčičeva 20-25, p.p. 638 »... da se zagotovi optimalen potek trase elektrovidov in sicer sedanjih daljnovodov DV 110 kV Brestanica-Hudo in DV 2x110 kV Krško-Hudo tako, da se v delu, kjer potekata skozi območje naselja Bela Cerkev izvede vkop elektrovidov, v delu kjer potekata skozi območje Družinska vasi, pa se daljnovoda kot zračna voda premakneta severneje na neposeljene kmetijske površine. Prav tako se preveri potreba po morebitni izboljšavi trase v delu, kjer poteka skozi naselje Hrib in Vini vrh.....

Občina Šmarješke Toplice pripravlja skladno z novo prostorsko zakonodajo, Zakonom o prostorskem načrtovanju... nove prostorske akte občine oziroma Občinski prostorski načrt. V sklopu priprave novih prostorskih aktov smo tako v grafičnem kot v tekstualnem delu osnutka odloka OPN OŠT vnesli predvideni koridor daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo.

Prosimo vas, da se v pripravi državnega prostorskega načrta posebno pozornost nameni delu rekonstrukcije daljnovoda Brestanica-Hudo, ki poteka nad naselji Hrib, Draga, Vinji vrh, Bela Cerkev, Družinska vas in Dolenje Kronovo, kjer so območja obstoječe strnjene stanovanjske gradnje in bi rekonstrukcija daljnovoda ogrožala zdravje naših občanov. (Priloga št. 3)

- Dne 14.01.2009, je Civilna iniciativa Bela Cerkev – Družinska vas, naslovila dopis na Republiko Slovenijo, Ministrstvo za okolje in prostor, g. Karel Erjavec, minister, Dunajska cesta 48. (Prilogi št. 4)

- Občina Šmarješke Toplice je dne 15.09. 2010 izstavila Lokacijsko informacijo št. 3501-0245/2010-2 za rekonstrukcijo daljnovoda DV 2x110 kV Brestanica- Hudo. V 16. členu je kot pogoj zapisano tudi... Kabelske instalacije (... , električne napeljave, ipd.)... se lahko v naseljih napeljujejo izključno zemeljsko..... (Priloga št. 5)
- Občinski svet Občine Šmarješke Toplice, je dne 15.02.2011 sprejel sklep št. 029 »Občinski svet Občine Šmarješke Toplice sprejme sklep, da se je seznanil z rekonstrukcijo obstoječega daljnovoda DV 2x110 kV Brestanica-Hudo in podal naslednje mnenje:
- da se nameravana rekonstrukcija daljnovoda javno predstavi občanom in da se, v kolikor bo do rekonstrukcije prišlo, le-ta v soglasju z občani izvede tako, da ne bo poslabšala dosedanjih bivalnih pogojev in kvalitete življenja naših občanov, zato občinski svet zahteva, da se rekonstrukcija izvede po zemlji in delno odmakne od bivalnih površin, skladno z zahtevami civilne iniciative.«... (Priloga št. 6)
- Občina Šmarješke Toplice je dne 10.05.2011 na Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, Dunajska 21, naslovila dopis št. 350-0008/2011 »Mnenje in usmeritve pri pripravi DPN za rekonstrukcijo 2x110 kV daljnovoda Brestanica-Hudo.« Občina s tem dopisom obvešča Ministrstvo za okolje in prostor s sklepom Občinskega sveta št. 029, kot je zapisano zgoraj. (Priloga št. 7)

Stališče: gre za zahteve iz lokalnega okolja, ki so bile že podane v predhodnih postopkih priprave drugih prostorskih aktov. ELES ima za DV 2 × 110 kV Krško–Hudo pridobljeno gradbeno in uporabno dovoljenje. Ureditve ali preureditve daljnovoda 2 × 110 kV Krško–Hudo niso predmet tega DPN. Za ta DPN je bilo z okoljskim elaboratom in poročilom o vplivih elektromagnetnega sevanja in hrupa v naravnem in življenjskem okolju preverjeno izpolnjevanje predpisov s področja varstva okolja, smernic NUP, ki se nanašajo na varstvene režime povezane z varovanjem okolja, in s tem posledično tudi zagotavljanja načel 2. člena Zakona o varstvu okolja. Izdelane okoljske strokovne podlage so navedene v odgovoru na pripombo 1.1.9..

1.1.17. E. ZAHTEVE

- Člani Ekološkega društva Šmarješke Toplice zahtevamo, da pri načrtovani rekonstrukciji daljnovoda Brestanica-Hudo iz 1x110 kV v 2x110 kV upoštevate naše zahteve o vkopu oziroma odmiku daljnovoda od stanovanjskih objektov, od gospodarskih objektov in od stavbišč. Zahteve smo vam posredovali že leta 2008 in pri njih vztrajamo.
- Člani Ekološkega društva Šmarješke Toplice zahtevamo, da ne glede na določila ZUPUDPP, upoštevate prostorsko ureditvene pogoje Občine Šmarješke Toplice in Občine Novo mesto v pripravi in izvedbi DPN.
- Člani Ekološkega društva Šmarješke Toplice zahtevamo, da na odsekih, kjer boste kablovod 2x110 KV Brestanica-Hudo položili v zemljo, da istočasno pripravite zemeljske rešitve za vkop daljnovoda 2x110 kV Krško-Hudo.
- Člani Ekološkega društva Šmarješke Toplice zahtevamo, da upoštevate sklepe Občinskega sveta Občine Šmarješke Toplice.

Stališče: se ne upošteva oz. je smiselno že upoštevano.

1 in 4) Stališče glede zahteve za izvedbo vkopanega kablovoda (namesto zračnega voda – daljnovoda) se ne upošteva; stališče je podrobneje obrazloženo pri pripombi 1.1.10.

2) Priprava DPN se vodi skladno z zahtevami ZUPUDPP. Stališče glede načrtovanega daljnovoda v veljavnih prostorskih aktih Občine Šmarješke Toplice je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombo 1.1.1.

Sklepi Občinskega sveta Občine Šmarješke Toplice so v tem DPN smiselno upoštevani, saj je načrtovana izvedba vseh ureditev in ukrepov, ki so potrebni za preprečitev prekomernih vplivov na okolje.

Na območju MO Novo mesto so prostorske ureditve, načrtovane s tem DPN, usklajene z veljavnim OPN MO Novo mesto (pripomba sicer tudi za območje mestne občine Novo mesto omenja prostorsko ureditvene pogoje, ki pa niso več v veljavi).

3) Ureditve ali preureditve daljnovoda 2 × 110 kV Krško–Hudo niso predmet tega DPN.

1.2. Krajevna skupnost Otočec

1. UGOTOVITVE

1.2.1. 1.1 Predmet DPN

Ugotavljamo, da se z osnutkom državnega prostorskega načrta za del rekonstrukcije daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo (v nadaljevanju: DPN) načrtuje rekonstrukcija obstoječega enosistemskega daljnovoda DV 110 kV Brestanica-Hudo v dvosistemskega ter predstavitev njegove trase severno in vzporedno z obstoječim dvosistemskim daljnovodom DV 2x110 kV Krško-Hudo na odseku med Družinsko vasjo in Bajnofom.

1.2.2. 1.2 Obstoječe stanje infrastrukture v prostoru

S stališča prebivalcev na širšem območju DPN želimo najprej poudariti, da v tem prostoru, in sicer tik ob meji območja urejanja z DPN, že obstaja dvosistemski daljnovod DV 2x110 kV Krško-Hudo, ki je bil v prostor umeščen približno leta 1994, projektiran pa je bil konec 80.-ih ali v začetku 90.-ih let in po nam znanih podatkih potek njegove trase ni bil presojan z različnih prostorskih vidikov ali v variantnih rešitvah. Od trase takrat v prostoru že več desetletij obstoječega DV 110 kV Brestanica-Hudo je bil odmaknjen zaradi načrtovane avtoceste, katere potek takrat žal še ni bil dokončno jasn. Predmetni odmik, zaradi katerega je nastal t.i. energetske žep, na najbolj oddaljenem delu znaša tudi do 680 m in je bil v tolikšni razdalji po vsej verjetnosti izveden kot varnostni kriterij za umestitev avtoceste v prostor. Predvidevamo, da bi bil takrat v primeru, če bi bil že znan potek avtoceste, predmetni daljnovod umeščen bližje avtocesti in predvsem bližje obstoječemu DV 110 kV Brestanica-Hudo ali tik ob njem ter ga ne bi bilo potrebno v tolikšni meri umikati v zaledje gričevnatega Raduljskega hribovja. Glede na zgoraj opisane razloge, zakaj je v tolikšni meri odmaknjen od ostalih dveh infrastrukturnih koridorjev (DV 110 kV Brestanica-Hudo in avtoceste) ter glede na današnje stanje v prostoru, v katerem ključni infrastrukturni koridor, to je avtocesta na širšem območju zahodne tretjine DPN poteka tudi do 480 m južneje od DV 110 kV Brestanica-Hudo ter do 800 m južneje od opisanega DV 2x110 kV Krško-Hudo, smatramo, da ni več nobenih razlogov, zaradi katerih bi omenjeni odsek trase DV 2x110 kV Krško-Hudo, ob katero se danes z DPN umešča rekonstruiran DV 2x110 kV Brestanica-Hudo, lahko smatrali kot najustreznejši v prostoru oziroma kot edino možno dolgoročno rezervacijo prostora za koridor tovrstnega ali morebiti še zmogljivejšega prenosnega elektroenergetskega omrežja. Umestitev DV 2x110 kV Brestanica-Hudo, ki je predmet DPN, v koridor k obstoječemu in zgoraj opisanemu DV 2x110 kV Krško-Hudo, ki ni predmet DPN, se s stališča prostorskega načrtovanja in Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju [1] smatra za nov poseg v prostor in nov vir vpliva, poleg tega pa ga krajani smatramo kot dodaten poseg oziroma dodaten vpliv. Iz tega razloga menimo, da z DPN ponujena rešitev umestitve še enega daljnovoda severno ob obstoječega v smeri bližje k stanovanjskim hišam kot edina možna rešitev ni sprejemljiva. Poseg umestitve daljnovoda v prostor bi moral biti javnosti predstavljen v variantah oziroma bi morala biti pozornost posvečena premišljeni zasnovi variant že v začetnih fazah projektnih aktivnosti, ki po nam znanih podatkih segajo v leto 2007 (Idejna zasnova, DIIP) oziroma že v postopkih sprememb občinskih strateških prostorskih načrtov. Menimo torej, da bi bilo potrebno ponovno valorizirati prostor, po katerem potekata oba koridorja daljnovodov in ne samodejno povzemati potekov tras, zarisanih še v času pred osamosvojitvijo države.

1.2.3. 1.3 Celovita obravnava obeh daljnovodov

V Sklepu o začetku priprave državnega prostorskega načrta za del rekonstrukcije daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo [2] z dne 27. 5. 2010 je navedeno, da se »strokovna rešitev pridobi na podlagi utemeljitve ene rešitve in ne s primerjavo več variantnih rešitev iz razloga, ker gre za rekonstrukcijo trase že obstoječega daljnovoda na isti nazivni napetosti in bo z izjemo optimizacije poteka krajšega odseka trase, kjer bo prišlo zaradi racionalizacije rabe prostora do predstavitve v koridor ob prav tako obstoječem vzporednem daljnovodu. Primerjava se izvede le kot možnost optimizacije različne tehnološke možnosti izvedbe in razmestitve stebrov.« Utemeljitev razloga za določitev ene same rešitve ni točna, saj z vidika DV 110 kV Brestanica-Hudo, ki je predmet DPN, ne gre za rekonstrukcijo trase, temveč rekonstrukcijo (prenovo) sistema, medtem ko je trasa nova (odmaknjena tudi do 670 m od obstoječe). Poleg tega se bo z novim daljnovodom na tej trasi prenašalo enkrat več električne energije kot doslej. Če pa je bila trditev o tem, da gre za »rekonstrukcijo trase že obstoječega daljnovoda«, mišljena z vidika DV 2x110 kV Krško-Hudo – da gre torej za rekonstrukcijo trase predmetnega daljnovoda, potem menimo, da bi moral biti ta daljnovod oziroma njegova »trasa, ki se rekonstruira«, znotraj območja urejanja z DPN oziroma predmet DPN. Vsekakor je jasno, da je parcialna obravnava posega in umeščanje dodatnega daljnovoda v prostor na način, kakor da obstoječi ne obstaja ali je nerelevanten (brez vplivov), popolnoma nesprejemljivo in ni skladno s sodobnimi načeli prostorskega načrtovanja. Na podlagi navedenega v tem odstavku in v nadaljevanju tega besedila trdimo, da morata biti pri tovrstnem umeščanju objekta v prostor predmet razprave oba

daljnovoda, saj bosta skupaj tvorila celovit sistem tako v energetske kot tudi prostorske smislu, zato smo na tej podlagi zasnovali tudi svoje pripombe in predloge.

Stališče: je smiselno že upoštevan. Predmet tega DPN je obravnava daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo na odseku od SM84 do SM102. Mestna občina Novo mesto in Občina Šmarješke Toplice sta bili dne 12.7.2010 z dopisom MOP št. 35009-2/2009/IAO-17 seznanjeni z odločitvijo o tem, kateri odsek predvidene rekonstrukcije bo obravnavan v postopku priprave DPN in kateri odsek skladno z Uredbo o vzdrževalnih delih v javno korist.

Zaradi poteka njegove trase vzdolž obstoječega daljnovoda 2 × 110 kV Krško–Hudo je ta daljnovod smiselno upoštevan pri vseh načrtovanih ureditvah in sicer tako v strokovnih podlagah (dopolnitev pobude, idejne rešitve, idejni projekt, okoljski elaborat, poročilo o vplivih elektromagnetnega sevanja in hrupa na naravno in življenjsko okolje) kot v samem osnutku DPN. Na javni obravnavi so bile javnosti predstavljene vizualizacije, ki so pokazale obstoječe in načrtovano stanje. Iz predstavljenih vizualizacij so bila jasno razvidna medsebojna razmerja in predvidena ureditev po izvedbi načrtovanih ureditev (praviloma enak korak oz. razmestitev stojnih mest stebrov, medsebojna razdalja med obema daljnovodoma idr.). Poleg dejstva, da se s tem DPN načrtuje umestitev daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo vzdolž obstoječega daljnovoda 2 × 110 kV Krško–Hudo, je v smislu celovite obravnave prikazano tudi stanje po odstranitvi obstoječega daljnovoda 110 kV Brestanica–Hudo na obravnavanem odseku DPN.

Pojem rekonstrukcije je v veljavnih predpisih opredeljen na različne načine; v tem DPN se rekonstrukcija obravnava kot prenova zastarelega infrastrukturnega objekta, katerega prostorska umestitev je na območju tega DPN sicer nova, vendar pa je že predvidena v veljavnih planskih aktih Mestne občine Novo mesto in v OPN za občino Šmarješke Toplice (v zaključni fazi priprave).

1.2.4. 1.4 Potrebno presojati več variant v začetnih fazah priprave projekta

Kot smo že omenili, bi po našem mnenju moral biti poseg natančneje (v smiselnih kombinacijah variant) obravnavan že v začetnih fazah priprave projekta ter ob upoštevanju obstoječega stanja v prostoru, predvsem glede obstoječega daljnovoda in poselitve. Ob tem naj opomnimo, da je pri zasnovi variant potrebno preveriti tudi možne medsebojne kombinacije posameznih odsekov različnih tras.

Glede na to, da sta bili v strokovnih podlagah DPN predstavljeni varianti zasnovani že vsaj leta 2007 (Idejna zasnova [3] in Dokument identifikacije investicijskega projekta [4]) in je bilo že takrat ugotovljeno, da je najprimernejša varianta 1, potem se tudi sprašujemo, v čem je smisel izdelave kar treh kasnejših dodatnih študij (Študija variant [5], Poročilo o vplivih na okolje [6], Okoljski elaborat [7]) v času štiri leta po identifikaciji domnevno najustrežnejše rešitve. Postopek bi moral biti obraten, in sicer najprej izdelava omenjenih študij, nato pa bi se ob predpostavki njihove celovite in nepristranske analize brez dvoma samodejno izločila najboljša rešitev. Razumemo, da je potrebno zaradi zadostitve zakonskim predpisom tovrstne študije izdelati, vendar pa se ob takem vrstnem redu izdelave upravičeno zastavlja dvom o resnosti in objektivnosti tovrstnih gradiv.

Glede na to, da je bila glavna podlaga za izbor domnevno najprimernejše variante (variante 1) okoljski elaborat [7], smo ga podrobno proučili in podali mnenje glede na posamezna poglavja v prilogi [5.1]. Ključna ugotovitev je, da so rezultati okoljskega elaborata nerelevantni in pristranski ter kot taki ne morejo biti upoštevani v postopku priprave DPN oziroma kot osnova za odločitev o varianti, še najmanj pa za dejansko izvedbo posega v prostoru, kakor ga trenutno predvideva osnutek DPN.

Stališče: je smiselno že upoštevan. Odločitev za predlagano rešitev je bila sprejeta v predhodnih preveritvah možnih variant oz. rešitev za izvedbo rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo. Zaradi ponovne analize stanja prostora na širšem obravnavanem območju, je bila – kljub temu, da je predlagana trasa že v veljavnih prostorskih aktih občin varianta s kombinacijo obeh variant preverjena. V postopku priprave tega DPN ta varianta ni bila obravnavana, ker se je izkazala kot neprimerna.

Poleg te rešitve je bila predmet presoje tudi rešitev z ureditvijo daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo na obstoječi trasi. Medtem ko je ureditev, ki je predmet tega DPN, vidno izpostavljena in v bližini objektov v Sevnem in v Jelšah, bi bil daljnovod pri drugi rešitvi vidno izpostavljen iz Jelš in Dobovega; obe naselji pa bi ostali »ujeti« med oba daljnovoda. Dodaten razlog, ki govori v prid rešitvi, ki je predmet tega DPN, je tudi v odpravi dvakratnega križanja obstoječih DV 110 kV Brestanica–Hudo in DV 2 × 110 kV Krško–Hudo ter odpravi dvakratnega križanja avtoceste. Zaradi obratovanja in vzdrževanja daljnovodov se namreč stremi k čim manjšemu številu križanj visokonapetostnih daljnovodov, saj je treba zaradi vzdrževalnih del na enem daljnovodu zaradi varnostnih zahtev izklopiti

tudi križajoči daljnovod, kar lahko v konkretnem primeru pomeni precej nezanesljivo napajanje širšega območja Dolenjske in Bele krajine. Podrobnejše obrazložitve so navedene v strokovnih podlagah za ta DPN, predvsem v elaboratu DPN za del rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo (Acer Novo mesto d.o.o., november 2011).

Okoljske preveritve variant so bile narejene skladno s predpisi, saj gre za objekt z vplivi na okolje. V predmetnem postopku glede na sklep organa, ki je odgovoren za preverbo okoljske ustreznosti posega, postopek CPVO ni potreben. Za te potrebe sta bila izdelana okoljski elaborat in poročilo o vplivih elektromagnetnega sevanja in hrupa na naravno in življenjsko okolje, pri čemer so bili cilji, kazalci in metodologija priprave v teh dveh elaboratih takšni, kot se uporabljajo pri pripravi okoljskih poročil v postopkih CPVO. Njune ugotovitve in zahtevani omilitveni ukrepi se upoštevajo v DPN.

Odločitev o tem, da se postopek priprave tega DPN vodi kot utemeljitev najprimernejše rešitve, je bila sprejeta s sklepom o začetku priprave DPN (št. 35000-14/2009/7 z dne 27.5.2010).

Dne 21. oktobra 2011 je bila na prvi prostorski konferenci, na podlagi dopolnitve pobude ter analize smernic NUP in občin, sprejeta potrditev sklepa o pripravi DPN (št. 35000-14/2009/7 z dne 27.5.2010).

Postopkovno je izdelava vseh strokovnih podlag za DPN in samega DPN skladna z zahtevami ZUPUDPP in druge relevantne zakonodaje.

1.2.5. 1.5 Pomen prostora

Z DPN načrtovana trasa DV 2x110 kV Brestanica-Hudo se s potekom severno in tik ob obstoječem DV 2x110 kV Krško–Hudo na območju naselja Jelše pri Otočcu približa posamičnim stanovanjskim objektom v severnem delu tega naselja, hkrati pa oba daljnovoda potekata tik ob severnem robu strnjenegega dela vasi. Zaključimo lahko, da poteka koridor daljnovodov skozi naselje. Na območju naselja Sevno se trasa zahodno od SM 99 približa stanovanjskim objektom in šolskemu kompleksu Centra biotehnik in turizma.

Slika 1: obstoječi daljnovod na vznožju Trške gore ter nad vasjo Jelše pri Otočcu

Slika 2: obstoječi daljnovod v neposredni bližini šolskega Centra biotehnik in turizma

Približevanje daljnovodov stanovanjskim objektom in objektom šolskih dejavnosti smatramo z vidika bivalnih kakovosti in varovanja zdravja tam prisotnih za nedopustno zaradi vplivov elektromagnetnega

sevanja, katerega problematika je osvetljena v poglavju 1.7. Center biotehnike in turizma predstavlja področje vsakodnevne visoke gostote dijakov (vpisanih 1300, del živečih v internatu), študentov, učiteljev in tečajnikov z intenzivnim delom na okoliških kmetijskih površinah, zato mora šolski kompleks predstavljati vzor za varstvo okolja in ljudi. Poleg vpliva sevanja bosta imela daljnovođa pomemben vpliv tudi na vidno kakovost prostora, zlasti ob dejstvu, da je Trška gora območje zavarovane kulturne dediščine (kulturna krajina) ter ima z zaledjem Črešnjic in Starega gradu zaradi izpostavljene lege, značilne vedute, bližine Novega mesta in tradicionalnega vinogradništva velik pomen z vidika rekreacije in turizma za Novo mesto in Dolenjsko, zlasti ob načrtovani zasnovi t.i. zidaniškega turizma. Menimo torej, da mora biti tudi iz tega vidika umeščanje daljnovodov v opisani prostor izvedeno na podlagi preišljene presoje.

1.2.6. 1.6 Upoštevanje načel prostorskega načrtovanja

Načelo združevanja infrastrukturnih koridorjev, ki ga je iz gradiv v sklopu DPN mogoče razumeti kot glavni argument za predlagano rešitev, je popolnoma tehtno in se nanj opiramo tudi v naših pripombah. Poleg tega načela pa bi morala biti pri umeščanju tovrstnega posega, ki povzroča vplive na okolje, upoštevana tudi ostala načela prostorskega načrtovanja. V Strategiji prostorskega razvoja Slovenije [8] kot ključnem strateškem dokumentu za prostorsko načrtovanje v Sloveniji je v poglavju o razvoju energetske infrastrukture navedeno naslednje:

- »Pri razvoju energetskih sistemov se upošteva načela varstva bivalnega in drugega okolja ter izboljševanja kakovosti prostora.
- Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor se načrtuje tako, da se, kolikor je le mogoče, upošteva značilne naravne prvine, kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.
- Pri prostorskem umeščanju se proučijo najugodnejši poteki tras, ki morajo poleg funkcionalno tehnoloških vidikov upoštevati prostorsko prilagojenost urbanemu razvoju in skladnost s prostorskimi možnostmi in omejitvami.
- Na pozidanih območjih oziroma stanovanjskih območjih in na območjih kulturne dediščine se daje prednost kabelski izvedbi.« Navedeno je tudi, da mora biti pri načrtovanju oskrbe z električno energijo poleg ostalega izkazana tudi okoljska in družbena sprejemljivost posega.

V Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto [9] kot ključnem dokumentu za prostorsko načrtovanje v Mestni občini Novo mesto je v poglavju o prometni, okoljski, energetski in komunikacijski infrastrukturi (GJI) navedeno naslednje:

- »Vode GJI v naseljih ter na območjih varstva kulturne dediščine je treba praviloma izvesti podzemno, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.
- Linijsko GJI se načrtuje čim bolj racionalno, v skupnih infrastrukturnih koridorjih, ki v čim manjši meri prizadejajo enotnost večjih homogenih površin, rabo in površinski pokrov ter ne povzročajo večjih motenj v vidnem dojetanju prostora. Čim bolj se izogiba območjem kulturne dediščine ter drugim območjem in prvinam, pomembnim za prepoznavnost, naravnim vrednotam in najpomembnejšim delom ekološko pomembnih območij oz. posebnih varstvenih območij.
- Elektroenergetsko omrežje visoke, srednje in nizke napetosti se na območju naselja praviloma gradi v podzemni izvedbi.
- Elektroenergetsko omrežje, kadar se gradi v nadzemni izvedbi, praviloma ne sme potekati v območjih vedut na naravne in ustvarjene prostorske dominante z javnih površin.«

Stališče: je smiselno že upoštevano. Ureditve, načrtovane s tem DPN, so skladne z načeli iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04), ki so navedena v pripombi, saj so pri umestitvi daljnovoda 2 × 110 kV in odstranitvi obstoječega 110 kV daljnovoda na obravnavanem odseku DPN upoštevana načela varstva bivalnega in drugega okolja ter izboljševanja kakovosti prostora, v največji možni meri so upoštevane značilne naravne prvine ter vidnost naselij in značilne vedute, zagotovljena pa je tudi prilagojenost urbanemu razvoju in skladnost s prostorskimi možnostmi in omejitvami.

Omenjena načela so preverjena z okoljskim elaboratom in poročilom o vplivih EMS in hrupa na naravno in življenjsko okolje. Prav tako so z okoljskim elaboratom preverjene smernice varstvenih režimov, ki jih zahtevajo NUP. Oba dokumenta sta del strokovnih podlag v postopku priprave tega DPN.

Načrtovane ureditve so tudi sprejemljive z vidika varstva kulturne dediščine, kar je razvidno iz predhodnih usklajevanj s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine.

Na obravnavanem območju so prostorske ureditve, načrtovane z DPN, usklajene z veljavnim OPN MO Novo mesto, v katerem sta že predvidena potek trase daljnovoda 2×110 kV Brestanica–Hudo in odstranitev opuščenega daljnovoda 110 kV Brestanica–Hudo, ki sta predmet tega DPN. Stališče do pripombe v zvezi z izvedbo kablovoda je podrobneje navedeno pri pripombi 1.1.10.

1.2.7. 1.7 Varstvo bivalnega okolja pred elektromagnetnim sevanjem prenosnih daljnovodov
Sklepna ocena Poročila o vplivih na okolje za področje elektromagnetnega sevanja in hrup [6] kaže, da je poseg umestitve 2×110 kV Brestanica-Hudo severno in vzporedno z obstoječim dvosistemskim daljnovodom DV 2×110 kV Krško-Hudo sprejemljiv za okolje. Ocena je določena ob upoštevanju mejnih vrednosti, ki za I. območje varstva pred sevanjem (bivalna in podobna območja) znaša za električno polje $0,5$ kV/m, za magnetno polje pa 10 μ T. Dejstvo je, da se širjenje sevanja oziroma njegov vpliv ne konča pri mejni vrednosti na določeni razdalji, temveč se širi naprej v okolico. Predmetno sevanje ne glede na njegovo vrednost še vedno predstavlja vpliv, in sicer vpliv umetnega vira (daljnovoda). Ob takem vplivu, ki ga bomo z dodatnim in hišam približanim daljnovodom na podlagi izračunov imeli nekateri prebivalci tudi na naših zemljiščih, se sprašujemo, ali so mejne vrednosti, določene v Sloveniji, take, da izpod njihove meje zagotovo ni nikakršnega negativnega vpliva na človekov organizem ali ne. Ugotavljamo, da so mejne vrednosti EMS v Sloveniji določene na podlagi znanih kratkotrajnih učinkov na žive organizme (t.i. akutnih škodljivih učinkov). Popolnoma druga kategorija pa so učinki zaradi dolgotrajnih izpostavljenosti jakostim sevanja, ki so lahko nižje od trenutnih zakonskih mejnih vrednosti (t.i. zapozneli vplivi) in so pomembni predvsem za ljudi, ki so konstantno izpostavljeni sevanju, kar velja predvsem v primeru stanovanjskih objektov in šolstvu namenjenih površin. [10] Znano je, da učinki dolgotrajne izpostavljenosti še niso dovolj dobro raziskani in tudi iz tega razloga še niso vključeni v zakonodajo za varovanje zdravja in okolja []. So pa predmet številnih znanstvenih raziskav, ki se ukvarjajo z različnimi biološkimi učinki. Nekatere tovrstne študije so pokazale, da vpliv magnetnega polja pri dolgotrajni, večletni izpostavljenosti pri frekvenci 50 Hz prispeva k povečanemu tveganju za nastanek nekaterih vrste raka. Precej pogosto se v različnih študijah pojavlja izsledek, da naj bi 24-urna povprečna vrednost magnetnega polja, večja od $0,3$ ali $0,4$ μ T, pri otrocih podvojila tveganje za nastanek otroške levkemije oziroma ga povečala za faktor od $1,4$ do 2 . Kljub temu, da dokončnega in enotnega mnenja o tovrstni problematiki ni, je Mednarodna komisija za raziskave raka, ki deluje v okviru Svetovne zdravstvene organizacije, uvrstila magnetno polje s frekvenco 50 Hz v kategorijo 2B možnih kancerogenih dejavnikov, pri katerih epidemiološke študije nakazujejo na možno povezavo z rakom. [10] Glede na navedeno ugotavljamo, da je potrebno v bližini bivalnih območij dejansko upoštevati meje, ki veljajo za dolgotrajno izpostavljenost EMS. Slednje so navedene v standardu SBM-2008 [11], kjer je razvidno, da so trenutno zakonsko veljavne meje v Sloveniji tudi več kot $1000 \times$ višje (glej spodnjo sliko, kjer so enote v nT - nanoTesla = 0.001 mikrot).

SMERNICE ZA BIVALNO OKOLJE	NEŠKODLJIVO	ŠKODLJIVO	ZELO ŠKODLJIVO	EKSTREMNO ŠKODLJIVO
1 ELEKTRIČNO POLJE (nizkofrekvenčno sevanje)				
V/m	< 1	1-5	5 – 50	> 50
2 MAGNETNO POLJE (nizkofrekvenčno sevanje)				
nT	< 20	20-100	100 – 500	> 500
3 RADIOFREKVENČNO SEVANJE (visokofrekvenčno sevanje)				
μ W/m ²	< 0.1	0.1-10	10 – 1000	> 1000

Slika 3: smernice dopustnih vrednosti EMS po standardu SBM-2008

Dejstvo je, da trenutne slovenske mejne vrednosti EMS dopustnih vrednosti ne dosegajo primerljivega standarda razvitih držav Evropske Unije (Nizozemska, Švedska, Švica), kakor tudi ne npr. Indije. Zaradi tega smatramo izjave o $10 \times$ bolj strogih slovenskih kriterijih EMS sevanja s strani

predstavitev DPN (Novo mesto, dne 28.2.2012) za grobo zavajanje širše laične javnosti in s tem nepravilno opravičevanje svojega interesa. Znano je, da se v Sloveniji že vodijo aktivnosti za spremembe trenutno veljavne zakonodaje o EMS, ki bodo mejne vrednosti zaostriale. O tem priča opozorilo Zveze Ekoloških gibanj Slovenije, kjer opozarjajo na neustavnost uredbe o elektromagnetnem sevanju (Ur. List RS 70/1996) ter neskladnost s priporočili EU in pridobljeni pozitivni odgovor s strani Ministrstva za okolje in prostor RS št. 0072-54/2011/5 z dne 20.1.2012. Na osnovi slednjega lahko v nadaljevanju pričakujemo zaostritev mejnih vrednosti vpliva EMS in s tem vpliva na vso obstoječo in načrtovano elektroenergetsko infrastrukturo. Elektromagnetno sevanje daljnovodov je ena od oblik onesnaževanja okolja. Varstvo pred sevanji je tako del pravic o zdravem življenjskem okolju, o katerem govori 72. člen Ustave RS [12]: "Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja. Država skrbi za zdravo življenjsko okolje. V ta namen zakon določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih

Stališče: je smiselno že upoštevano. Ustavna pravica državljanov Republike Slovenije do zdravega življenjskega okolja se ureja z Zakonom o varstvu okolja. Izvedbo varovanja ljudi pred vplivi elektromagnetnega sevanja od konca leta 1996 urejata Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/1996) in Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS 70/1996). V uredbi so med drugim predpisane tudi mejne vrednosti za elektromagnetno sevanje v naravnem in življenjskem okolju, naravno in življenjsko okolje pa je razdeljeno na dve kategoriji: na I. območja, kjer velja povečana stopnja varstva pred sevanjem, in na II. območja, kamor sodijo vsa ostala območja. Meje vrednosti za nove vire sevanja za I. območje varstva pred sevanjem so v slovenski uredbi postavljene v duhu preventive in so 10-krat strožje od mejnih vrednosti iz mednarodnih strokovnih smernic ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection), ki predstavljajo temeljni zaščitni standard, ki temelji na znanstvenih argumentih. Mednarodne ICNIRP smernice za zaščito ljudi so postavljene na osnovi baze podatkov, ki je pridobljena z znanstveno kritičnim pregledom vseh dotlej zbranih znanstvenih oziroma strokovnih prispevkov glede bioloških in zdravstvenih učinkov. Že v teh smernicah pa je pri postavitvi mejnih vrednosti upoštevana dodatna rezerva z vključenimi varnostnimi faktorji.

V večini držav, ki imajo nacionalno regulativo na področju EMS, ta temelji na mednarodnih smernicah ICNIRP. Tudi Mednarodna zdravstvena organizacija (WHO) priporoča privzem mednarodnih strokovnih smernic ICNIRP v nacionalne regulative. Glede na to bi lahko rekli, da so v Republiki Sloveniji mejne vrednosti za območja s povečano stopnjo varstva pred EMS postavljene nadstandardno.

Glede potencialnih učinkov dolgotrajnega izpostavljanja se je večina znanstvenih raziskav učinkov nizkofrekvenčnih polj osredotočila na otroško levkemijo. Leta 2002 je Mednarodna agencija za raziskave raka (IARC) objavila monografijo, ki klasificira magnetna polja izjemno nizkih frekvenc kot »mogoče cancerogeno za ljudi«. Ta klasifikacija je uporabna za označitev faktorja, za katerega so pomanjkljivi dokazi o cancerogenosti pri ljudeh in manj kot zadostni dokazi za cancerogenost pri poskusnih živalih. Ta klasifikacija je temeljila na izsledkih epidemioloških študij, namreč, nekatere epidemiološke študije so pri otrocih, ki so bili dlje časa izpostavljeni magnetnim poljem povprečne vrednosti nad 0,3 do 0,4 μT , pokazale rahlo, toda opazno povečano tveganje za pojav levkemije. Ta klasifikacija »mogoče cancerogeno za ljudi« je najšibkejša med tremi kategorijami (skupina 1 = cancerogeno za ljudi, skupina 2A = **verjetno** cancerogeno za ljudi in skupina 2B = mogoče cancerogeno za ljudi), ki jih IARC uporablja za klasifikacijo potencialnih cancerogenih snovi na podlagi objavljenih znanstvenih dokazov. V to kategorijo sodi tudi npr. kava.

Povezava med izpostavljenostjo magnetnim poljem in levkemijo zaradi nekonsistentnosti pri ugotavljanju izpostavljenosti in pomanjkanja podpore v drugih potrebnih raziskavah (predvsem verjetne razlage osnovnih mehanizmov) ne dosega oziroma ne zadošča kriterijem za nedvoumno potrditev vzročne povezave.

Trenutno mednarodne smernice ICNIRP upoštevajo, da so znanstveni dokazi v zvezi z možnimi učinki na zdravje glede dolgoročne izpostavljenosti nizkim jakostim polj izjemno nizkih frekvenc pomanjkljivi oziroma nezadostni, zato ni podlage za znižanje količinskih mejnih vrednosti izpostavljenosti.

Standard SBM 2008 je standard gradbenih biologov. Podaja zelo nizke smernice, nad katerimi opredeljuje električno in magnetno polje kot »škodljivo«, vendar to ni standard, ki bi se opiral na znanstvene izsledke o vplivih elektromagnetnih sevanj na človeka, ki jih podajajo ključne mednarodne organizacije s področja varstva pred EMS (WHO, ICNIRP). Koliko bi z upoštevanjem tega standarda zmanjšali tveganje, ni mogoče ugotoviti.

V objektih z električno inštalacijo in električnimi napravami praktično ni mogoče zagotoviti vrednosti 0,02 μT , ki je v standardu SBM 2008 že opredeljena kot »škodljiva«, kot se tudi ni mogoče izogniti

conam, ki so v standardu SBM 2008 opredeljene kot »ekstremno škodljive«, in se na primer lahko pojavijo pri delovanju nekaterih gospodinskih električnih naprav.

Dejstvo je, da je slovenska zakonodaja za nove vire sevanja za bivalna okolja, bolnišnice, vrtce itd. 10x strožja od Evropskih priporočil in regulative glavnine drugih držav v svetu. Veliko držav v svetu sploh nima regulative na področju EMS, tiste pa, ki jo imajo, se pri njih opira na ICNIRP priporočila. V izjemno redkih državah (Slovenija, Italija, Švica, Nizozemska, Švedska) so podane strožje omejitve, v vsaki na specifičen način, in še to le v Sloveniji, Italiji in v Švici v obliki zakonodaje, na Nizozemskem in na Švedskem pa le v obliki priporočil.

2. ZAHTEVE Z UTEMELJITVIJO

Na podlagi zgoraj navedenih ugotovitev podajamo naslednje zahteve na javno razgrnjeni osnutek DPN:

1.2.8. Načrtovani DV 2x110 kV Brestanica-Hudo se kabli v koridorju trase obstoječega DV 2x110 kV Krško-Hudo, in sicer od SM 96 do SM 102 (z možnostjo istočasnega kabliranja DV 2x110 kV Krško-Hudo)

Stališče: stališče k pripombi, naj se namesto DV načrtuje kablovod, je podano k pripombi Ekološkega društva Šmarješke Toplice. (št. 1.1.10.)

1.2.9. Trasa variante 1 na predmetnem odseku poteka v neposredni bližini dveh naselij in šolskega Centra za biotehniko in turizem. Dodaten daljnovod bo obstoječi vpliv EMS povečal, saj se bo zmanjšala razdalja od vira elektromagnetnega sevanja do stanovanjskih in šolskih objektov. Ob upoštevanju učinkov dolgotrajne izpostavljenosti EMS in evropske zakonodaje s tega področja je tak vpliv nedopusten;

Stališče: Dejstvo je, da je slovenska zakonodaja za nove vire sevanja za bivalna okolja, bolnišnice, vrtce, šole itd. 10x strožja od Evropskih priporočil in regulative glavnine drugih držav v svetu. Veliko držav v svetu sploh nima regulative na področju EMS, tiste pa, ki jo imajo, se pri njih opira na ICNIRP priporočila. V izjemno redkih državah (Slovenija, Italija, Švica, Nizozemska, Švedska) so podane strožje omejitve, v vsaki na specifičen način, in še to le v Sloveniji, Italiji in v Švici v obliki zakonodaje, na Nizozemskem in na Švedskem pa le v obliki priporočil. V poročilih o vplivih na okolje glede elektromagnetnega sevanja je bilo preverjeno in ugotovljeno, da pri rekonstrukciji daljnovoda mejne vrednosti, določene z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, niso presežene. Upoštevana je bila vsa veljavna zakonodaja, ki je pomembna za zagotavljanje varstva okolja in zdravja ljudi.

1.2.10. Konstrukcija dodatnega daljnovoda ob že obstoječem bo prispevala k povečanju negativnih vplivov na krajinske značilnosti in značilne vedute vinogradniškega območja Trške gore s Črešnjicami in Starim gradom v zaledju, sploh ob dejstvu, da varianta 1 na tem odseku poteka po višinsko dvignjenem robu vinogradniških pobočij;

Stališče: Na javni obravnavi so bile prikazane vizualizacije načrtovanih ureditev, iz katerih je razvidno, da razen zaključnega dela odseka DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo, ki je izpostavljen z vznožja Trške gore, ta daljnovod ne bo zelo vidno izpostavljen. Poleg tega je iz vizualizacij razvidno tudi, da bo odstranitev obstoječega DV na obravnavanem odseku DPN pozitivno prispevala k vidnim kakovostim širšega območja – tako v pogledih s Trške gore kot v pogledih iz okoliške poselitve. Za zmanjšanje vidne izpostavljenosti načrtovanih ureditev se v predlogu DPN spremeni lokacija stojnega mesta SM 100, tako da se prestavi v bližino SM 91 daljnovoda Krško–Hudo.

Grafična priloga 3: Fotomontaži načrtovanega daljnovoda 2×110 kV Brestanica–Hudo, lokacija stebra SM 100 v razgrnjenem gradivu (zgoraj) in predlog nove lokacije stebra SM 100 (spodaj).

1.2.11. Načrtovana dejavnost namakanja kmetijskih površin na območju variante 1 verjetno ni kompatibilna s tovrstnimi elektroenergetskimi vodi:[7]

Stališče: načrtovana dejavnost namakanja kmetijskih površin ni v koliziji z načrtovanimi prostorski ureditvami in se bo prilagajala stojnim mestom stebrov.

V času priprave Okoljskega elaborata za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovoda 2×110 kV Brestanica–Hudo, oktober 2011, še ni bila izdelana strokovna podlaga s področja kmetijstva za del rekonstrukcije daljnovoda 2×110 Brestanica–Hudo. Ne glede na to je bila v Okoljskem elaboratu navedena zahteva ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, da se izdela analiza posegov na kmetijska zemljišča takoj po izdelavi Idejnega projekta. Omenjena strokovna podlaga je bila narejena v februarju 2012 in izkazuje, da se na območju izvedenih hidromelioracij umeščata stebra na stojnih mestih SM 100 in SM101 v skupni neto površini približno 50 m^2 .

Zaradi tega omenjena strokovna podlaga predlaga tudi naslednji omilitveni ukrep, ki ga bo potrebno upoštevati in sicer »v primerih poseganja na območja izvedenih hidromelioracij je potrebno med in po gradnji zagotoviti nemoteno delovanje hidromelioracijskega sistema«.

1.2.12. Oba daljnovoda, ki bosta potekala vzporedno, se s prostorskega vidika smatrata za celovit objekt oziroma pojav v prostoru, zato morata biti tudi obravnavana kot celota;

Stališče: koridor obstoječega DV 2×110 kV Krško–Hudo sicer ni predmet tega DPN, vendar pa so bili vplivi obeh daljnovodov obravnavani celovito (združevanje elektroenergetskih koridorjev daljnovoda, okoljska problematika v okoljskem elaboratu in poročilu o vplivih elektromagnetnega sevanja in hrupa na naravno in življenjsko okolje). Podrobnejša razlaga glede celovitosti obravnave obeh daljnovodov je podana v stališču do pripomb 1.2.1. do 1.2.3.

1.2.13. Tudi v Študiji variant [5] je ugotovljeno, da je z vidika vplivov na urbani razvoj umestitev novega daljnovoda pomembna predvsem na odsekih, kjer se trasa približa obstoječi in načrtovani pozidavi – tako v smislu potencialnih omejitev za gradnjo kot v smislu vizualnih motenj;

1.2.14. Zahteva je skladna z načeli, zapisanimi v Strategiji prostorskega razvoja Slovenije.[8]

Stališče: Podrobnejša razlaga glede celovitosti obravnave obeh daljnovodov je podana v stališču do pripomb 1.2.1. do 1.2.3., glede prostorskega načrtovanja pa v stališču do pripomb 1.2.4. do 1.2.6..

1.2.15. Zahtevamo zagotovilo, da na tej trasi v bodoče ne bo višjega napetostnega režima.

Stališče: je že upoštevano, saj je načrtovana le nazivna napetost 110 kV. Višji napetostni nivo kot je 110 kV, ni predviden niti v strateških energetskih in prostorskih aktih.

1.2.16. 3. Zahtevamo stalni monitoring na vsaj dveh skupaj določenih merilnih mestih ter njihovo takojšnje objavljane na ustreznem javnem portalu.

Stališče: je smiselno že upoštevano. Uredba o DPN določa vse pogoje za umestitev načrtovanih ureditev v prostor skladno z veljavno zakonodajo za tovrstne objekte, vključno s tisto s področja varovanja okolja in zdravja ljudi. Stalni monitoring ni predviden, saj ga veljavna zakonodaja ne predpisuje. Izvajal pa se bo obratovalni monitoring, ki ga mora upravljavec izvajati skladno s Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS 70/1996), ki v 12. členu pravi: »O opravljenih občasnih meritvah mora njihov izvajalec izdelati poročilo. Poročilo o občasnih meritvah mora vsebovati podatke, določene v drugem odstavku prejšnjega člena. Zavezanec mora poročilo iz prejšnjega odstavka v obliki, ki jo predpiše minister, pristojen za varstvo okolja, predložiti ministrstvu vsako leto do 31. marca za občasne meritve, opravljene v preteklem letu.«

3. PODPISNIKI (priložen je seznam podpisov)

Opomba: K pripombi je priložen seznam podpisov, ki jih, tako kot same pripombe, hrani koordinator priprave DPN.

4. VIRI

1. Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96)
2. Sklep o začetku priprave državnega prostorskega načrta za del rekonstrukcije daljnovoda 2x110 kV Brestanica-Hudo z dne 27. 5. 2010
3. Idejna zasnova za DV 2x110 kV Brestanica-Hudo (IBE, d.d., Ljubljana, maj 2007)
4. Dokument identifikacije investicijskega projekta (IBE, d.d., Ljubljana, julij 2007)
5. Študija variant – utemeljitev predlagane rešitve (št. naloge J-2/11, Acer Novo mesto d.o.o., november 2011)
6. Poročilo o vplivih na okolje za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije DV 2x110 kV Brestanica-Hudo: Elektromagnetna sevanja in hrup (VENO – 2727/1, Elektroinštitut Milan Vidmar, Ljubljana, oktober 2011)
7. Okoljski elaborat za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovoda 2x110kV Brestanica-Hudo (št. projekta 2119, Elektroinštitut Milan Vidmar, Ljubljana, oktober 2011)
8. Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04)
9. Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto
10. Elektromagnetna sevanja – otroci in elektromagnetna sevanja (Forum EMS, Ljubljana, oktober 2011)
11. Standard der Baubiologischen Messtechnik SBM -2008: http://www.ems.si/?page_id=264; <http://www.safelivingtechnologies.ca/PDF%27s/SBM-2008.pdf>, Baubiologische Richtwerte für Schlafbereiche: <http://www.baubiologie.de/downloads/RICHTWERTE2008.pdf> dosegljivo 10.3.2012
12. <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/Politici/Sistem/URS/besedilo>, dosegljivo 10.3.2012
13. Odločba glede celovite presoje vplivov na okolje (Ministrstvo za okolje in prostor, št. 35409-88/2011-JL, 13. 7. 2011)
14. Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10 in 106/10-popr.)
15. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, 39/2006 -UPB1, 49/2006-ZMetD, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008, 108/2009)
16. Uredba o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike (Uradni list RS, št. 71/09 in 22/10)
17. Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/11)
18. Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/2007-UPB2, 70/2008, 22/2010, 37/2011, 10/2012)

19. Pravilnik o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10)
20. Elektromagnetna sevanja – otroci in elektromagnetna sevanja (Forum EMS, Ljubljana, oktober 2011)
21. Študija ranljivosti prostora za prostorski plan Mestne občine Novo mesto za območje UZ Novega mesta (Poročilo 1. faze, Acer Novo mesto d.o.o., februar 2004 in Končno poročilo)
22. Zveza ekoloških gibanj Slovenije- ZEG: <http://>

5. PRILOGE

5.1 Pregled Okoljskega elaborata za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovega 2x110kV Brestanica-Hudo (št. projekta 2119, Elektroinštitut Milan Vidmar, oktober 2011)
UGOTOVITVE PO POSAMEZNIH POGLAVJIH

1.2.17. Poglavje 2: Okoljske prvine

V sintezni oceni vplivov na okoljske prvine (zrak in vodo) nas je zmotila nenavadna ugotovitev, da je s stališča vplivov na zrak in posledično tudi skupnih vplivov na omenjeni okoljski prvini primernejša izbira variante 1. Ob vprašanju, kako je lahko to mogoče v primeru izgradnje enakega objekta na dveh lokacijah, ki sta si medsebojno oddaljeni v povprečju vsega 300 m ter na kakšen način sploh lahko vpliva daljnovod na zrak, smo naknadno preverili poglavje o kakovosti zraka, kjer je zapisano, da »so vplivi na kakovost zraka primerljivi ne glede na izbiro poteka trase – varianto 1 ali varianto 2.«

Razlika med obema rezultatoma oziroma trditvama kaže pravzaprav na težavnost oziroma potrebno pazljivost pri dveh načinih ocenjevanja vplivov – na eni strani pri podajanju opisnih ocen in na drugi strani pri obdelavi prostorskih podatkov v programih za prostorske analize. Pri slednjem so se za ranljiva izkazala območja naselij, pri čemer zaradi obsega izstopa stanovanjsko naselje Otočec, zaradi česar je bila samodejno kot bolj ranljiva opredeljena varianta 2 (za poseg primernejša varianta 1). Ostaja pa dejstvo, da si oceni opisnega in grafičnega dela nasprotujeta.

Ob tovrstnem načinu podajanja ocen se izkaže bistvena pomanjkljivost tega, da poseg ni obravnavan v kombinacijah variant, kakor je bilo omenjeno že v začetnem delu naših pripomb, saj je izstopajoča značilnost na kratkem odseku južne trase posplošila oceno oziroma bistveno vplivala na oceno za celotno traso, zato je bila posledično celotna trasa variante 2 opredeljena kot bolj ranljiva. Če bi bila trasa obravnavana po krajših variantnih odsekih, bi se na ta način dalo oceniti odseke posamično, s tem pa tudi dobiti mnogo bolj objektivno oceno od prej omenjene.

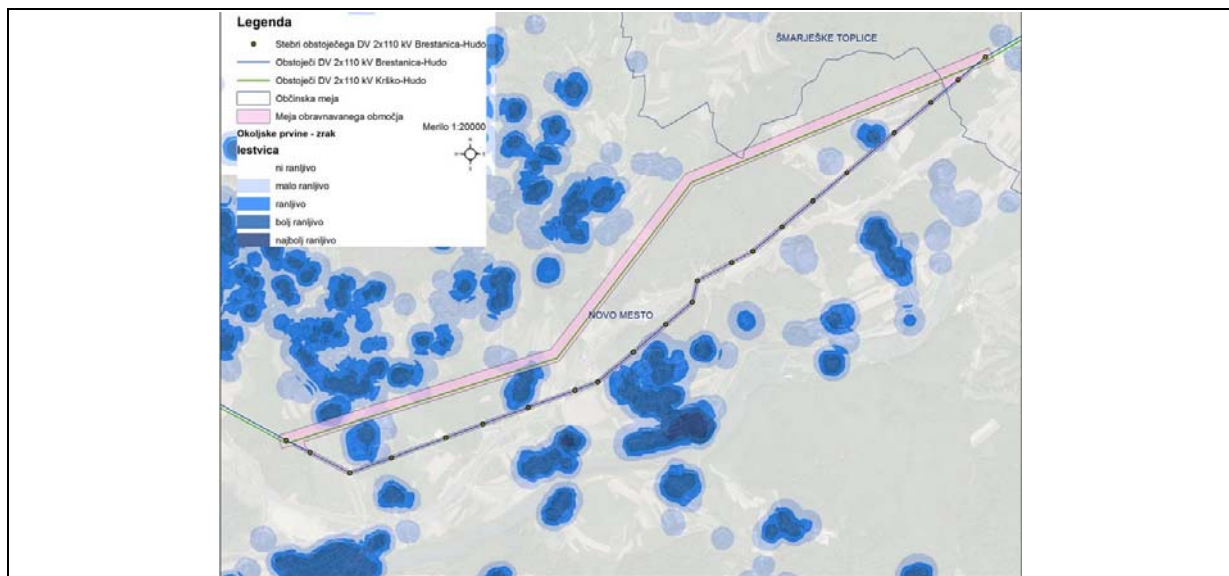
Poleg tega menimo, da je vpliv na zrak s stališča največ nekajdnevne izgradnje temeljev in postavitve stebra ob opisani lokaciji stanovanjskega naselja Otočec v primerjavi z več desetletnim obratovanjem daljnovega tako neznamenit, da mu ne bi smeli pripisovati višje ocene ranljivosti kakor pri varianti 1, kjer je ob trasi celokupno morda nekaj stanovanjskih objektov manj, ob podrobni presoji pa morda celo enako, le da so tam stanovanjski objekti bolj razpršeni.

Poudarimo naj, da se v take podrobnosti niti ne bi spuščali, če ne bi bila sintezna ocena sestavni del končne ocene o sprejemljivosti posega na okolje. Nepravilno postavljena ocena za posamezen vpliv lahko tako bistveno vpliva na končno oceno o izboru variante.

Stališče: Ocenjevanje vplivov na okolje temelji na analizi okoljskih kazalcev. Na kratko to pomeni, da se v konkretnem okolju preveri ali nov poseg v prostor izboljša, poslabša oziroma ne vpliva na sedanjo kakovost okolja.

Iz slike 26 v okoljskem elaboratu, ki prikazuje občutljivost prostora glede na vplive na zrak, je mogoče razbrati, da bi bil neposreden vpliv med gradnjo daljnovega v trasi po varianti 2 nekoliko bolj neugoden. Vendar slike prikazujejo stanje vpliva obravnavnega posega, ne pa skupne obremenitve zraka, ki se pri ocenjevanju vplivov na zrak upoštevajo. V obravnavnem prostoru so se pri ocenjevanju spremembe okoljskih kazalcev upoštevali tudi drugi viri emisij, med katerimi so najbolj izrazite emisije iz prometa v času gradnje. Res pa je, da jih za potrebe okoljskega elaborata nismo posebej grafično navajali, saj niso bistvene.

Ocena vplivov na okolje torej upošteva izhodišča in dejanske kakovosti sestavin prostora in okolja, v katerem so predlagane vse tri variantne rešitve.

Slika: Ocena vpliva daljnovoda na okoljske prvine – zrak slika 26 (vir: Okoljski elaborat, EIMV, oktober 2011)

1.2.18. Poglavlje 3: Prostorske prvine

V poglavju o geoloških lastnostih in kakovosti tal bi iz ocene pričakovanih vplivov na geologijo, erozivnost in relief pričakovali, da bo podeljena višja ocena ranljivosti varianti 1, saj je iz slike s prikazanim reliefom območja jasno razvidno, da poteka varianta 2 po reliefno bolj razgibanem in višje ležečem terenu in bi bila iz tega vidika za poseg primernejša varianta 2. V poglavju o kulturni dediščini in krajinskih značilnostih ter vidnem okolju gre več kot očitno za favoriziranje variante 1, hkrati pa se ponovno izkaže, da višja ocena ranljivosti zaradi značilnosti na enem odseku trase neupravičeno vpliva na oceno celotne trase.

Če bi namreč kriterij »prečkanja manj enot kulturne dediščine«, ki je v elaboratu glavni oziroma eden izmed glavnih kriterijev za oceno sprejemljivosti upoštevali na odseku od SM 96 do SM 102 za traso DV 2x110 kV Krško–Hudo in enako od SM 96 do SM 102 (101B) za traso DV 110 kV Brestanica-Hudo, bi ugotovili, da trasa variante 1 na tem odseku tangira za približno 140 m več območja kulturne dediščine kakor varianta 2, kar pomeni, da je varianta 2 s tega vidika sprejemljivejša. Res je sicer, da gre trasa DV 110 kV Brestanica-Hudo neposredno nad spomenikom Seveno na Trški gori – Kozolec na Bajnofu, vendar pa menimo, da ob tehtanju o pomembnosti med veduto na kozolec, ki je mimogrede postavljen ob zelo malo frekventni poti in zdravjem ljudi, ki se jim z varianto 1 daljnovod približuje, pretehta slednje, torej varovanje zdravja ljudi.

Navajanje ugotovitve v vseh gradivih DPN, da je varianta 1 z vidika vidnih kakovosti bolj sprejemljiva kakor varianta 2, ker se bo v tem primeru sprostil prostor v koridorju variante 2, medtem ko je prostor na območju variante 1 že tako ali tako obremenjen z obstoječim daljnovodom in umestitev še enega daljnovoda ne bo bistveno vplivala na že tako obremenjen prostor, je s stališča prebivalcev ob varianti 1 težko sprejemljivo. Iz našega gledišča bo prostor tudi z vidika vidnih kakovosti dodatno obremenjen, kljub že omenjenemu dejstvu, da je trasa variante 1 drugotna v tem prostoru oziroma da pred letom 1994 daljnovoda tu ni bilo.

Sprašujemo se tudi, zakaj nikjer v strokovnih gradivih ni bilo kot kriterij za oceno upoštevano ali vsaj omenjeno splošno znano dejstvo, da se z umeščanjem objektov na višje ležeče lege pobočij sorazmerno povečuje tudi njihova vidna izpostavljenost. Ob upoštevanju tega kriterija na odseku od SM 96 do SM 102 varianta 1 zagotovo ne bi bila sprejemljivejša od variante 2, saj se zajeda v samo pobočje Trške gore na eni strani in Črešnjic na drugi. V poglavju o sintezni oceni na prostorske prvine na karti ocene vpliva na vidno okolje očitno ni bil upoštevan relief kot eden izmed bistvenih kriterijev, ki vpliva na vidno izpostavljenost oziroma krajinske značilnosti. Ni jasno, kaj je vplivalo na nastanek vzdolžnih progastih območij na sicer veliki oddaljenosti od obeh tras. Če ne drugega, bi morale izstopati vsaj točke krajinskih vedut in kulturne dediščine, kot npr. Stari grad, cerkev na Trški gori ali kozolec na Bajnofu, zato posledično menimo, da karta ne pove ničesar. Žal ob nobeni karti niso navedeni vhodni podatki, na podlagi katerih bi si bilo mogoče lažje razložiti model in nenazadnje preveriti pravilnost vhodnih podatkov.

Karta sintezne ocene vpliva na izgubo tal kaže na to, da je varianta 1 nekoliko bolj ranljiva kakor varianta 2. Karta sintezne ocene vpliva na tla kaže, da je varianta 2 bolj ranljiva kakor varianta 1. Zakaj je temu tako oziroma zakaj je pri varianti 2 tolikšno število točk z velikim vplivom, ni mogoče sklepati.

Predvsem pa ni jasno, zakaj so nekatere točke daljnovodnih stebrov, ki so po vsej verjetnosti glavni kriterij za vpliv na tla, ponekod prikazane (v večjem številu predvsem pri varianti 2) in ponekod ne (pri varianti 1). Sprašujemo se, zakaj npr. ni nobenega vpliva na trasi variante 1 pri SM 100, 96, 92 in naprej po preostalem odseku trase proti vzhodu. Sintezna ocena vpliva na rabo prostora kaže, da je varianta 1 nekoliko bolj ranljiva kakor varianta 2. Žal na koncu poglavja ni karte sintezne ocene vpliva posega na prostorske prvine s komentarjem, ki bi po vsej verjetnosti pokazala, da je z vidika vplivov na prostorske prvine primernejša varianta 2.

Stališče: Z namenom preveritve vizualne izpostavljenosti DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo je bila izdelana podrobnejša preveritev možnih optimizacij trase in postavitve, dimenzioniranja ter oblikovanja stebrov (Optimizacija rešitev na vplivnem območju Starega gradu, Acer Novo mesto, julij 2011), ki je preverila vidno izpostavljenost posega. Vplivi na okolje so bili obravnavani celovito in ob upoštevanju vseh razpoložljivih relevantnih podatkov o prostoru in okolju. Pri obravnavi vplivov na krajino je bilo upoštevano t.i. načelo zakrivanja skladno z usmeritvami, navedenimi v elaboratu Načrtovanje in krajinsko oblikovanje koridorjev daljnovodov in cevni vodov (Marušič, I. 1998), oz. skladno z ustaljeno dobro prakso gradnje daljnovodov v Sloveniji. Pri razumevanju ocene variante 1 je treba upoštevati dejstvo, da se v obravnavanem prostoru kot celoti daljnovoda združita, s čimer je kumulativni vpliv na družbene prvine manjši.

Slednje zahteve navaja tudi KS Otočec skozi večji del utemeljitev in recenzije dokumentov v postopku priprave tega DPN. V zvezi s to pripombo ali zahtevo pa opozarjamo na navedbe, podane v utemeljitvi pripomb pod točko 1.2, v katerih se zahteva optimizacija tras daljnovodov. Posebej je treba izpostaviti dejstvo, da je s stališča prostorskih prvin pomembna optimizacija rabe prostora kot vira, ki v danem prostoru upošteva tudi območja poselitve in dejstvo, da se z odstranitvijo opuščene daljnovoda sprosti prostor v njegovem varovalnem pasu.

1.2.19. Poglavje 4: Družbene prvine

Ugotovitev v poglavju o gospodarstvu in turizmu ter bivalnem okolju o tem, da je za čas obratovanja daljnovoda z vidika turizma primernejša varianta 1, katere trasa ne prečka objektov kulturne dediščine, je napačna, razen če je mišljena v smislu razlike med objektom in območjem kulturne dediščine. Zakaj ni upoštevano tudi, da prečka širše območje kulturne dediščine, in sicer v zahodni tretjini DPN celo na 140 m daljši trasi kakor varianta 2, nam ni znano. Prečkanje objekta kulturne dediščine tudi ne pomeni, da gre objekt neposredno čez njega, temveč gre zgolj za vodnike nad njim. Iz stališča vidnih kakovosti menimo, da je negativen vizualni vpliv visokih daljnovodnih stebrov večji kakor vpliv samih vodnikov, zato prečkanje kozolca na Bajnofu z vodniki ne more biti bolj ranljivo kakor postavljeni daljnovodni stebri po celotni trasi območja kulturne dediščine. Z vidika dostopanja npr. na območje Trške gore in frekventnosti v smislu izletniškega turizma je bistveno bolj ranljivo območje zahodno ob Centru biotehnike in turizma, kjer je glavna dostopna cesta za Trško goro kakor vzhodno od tu, kjer je kolovoz, ki povezuje Jelše in Bajnof.

Stališče: Upoštevani so bili vsi javno dostopni podatki o kulturni dediščini in smernice nosilcev urejanja prostora za ta segment.

1.2.20. Pri oceni vpliva na kmetijsko dejavnost, ki ponovno ocenjuje varianto 1 kot primernejšo od variante 2, ni bil upoštevan zelo pomemben podatek, da je na širšem območju variante 1 predvidena izgradnja namakalnega sistema, vodna akumulacija v neposredni bližini pa je že zgrajena. Neupoštevanje tega dejstva v oceni vplivov na kmetijstvo nas čudi predvsem glede na to, da je v enem od začetnih poglavij o zahtevah v zvezi z rabo prostora oziroma zemljišč zapisano, da »je potrebno upoštevati tudi, da se ureditve državnega pomena v čimmanjši možni meri umeščajo na območja izvedenih agrarnih operacij, v bližino vodnih virov, primernih za namakanje in na območja trajnih nasadov.« Ob tem naj navedemo tudi, da se je po nam znanih podatkih ravno zaradi bližine vode pod daljnovodom pred časom skoraj zgodila tragična nesreča z udeležbo človeka.

Stališče: Podrobnejša razlaga glede načrtovanega namakalnega sistema je podana pri pripombi 1.2.11. Dejavnosti v varovalnem pasu daljnovodov so jasno opredeljene s predpisi. Zanje je treba pridobiti pozitivno mnenje upravljavca daljnovoda. Če se dejavnosti v varovalnem pasu daljnovoda opravljajo nelegalno, je to lahko razlog, da o skoraj tragični nesreči upravljavec daljnovoda ni bil seznanjen.

1.2.21. Na podlagi zgoraj navedenega ocenjujemo, da je ocena vplivov posega na gospodarstvo, turizem in bivalno okolje v času obratovanja popolnoma napačna. V strokovnih podlagah, vključno z

okoljskim elaboratom, se na nekaj mestih pojavi navedba o varovalnem pasu 2 x 50 m, kar je prikazano tudi na sliki 52. Menimo, da gre za pomoto ali nepopravljen podatek.

V poglavju o psihosocialnem vidiku je varianta 1 ponovno ocenjena kot primernejša (z manj vpliva na psihosocialni vidik). To je posledica ugotovitve nekaj odstavkov pred tem, da »bo izbira variante 1 najverjetneje imela pozitiven vpliv na skupnosti, ki se sedaj nahajajo v neposredni bližini variante 2«. Ta ugotovitev sicer drži s stališča »skupnosti, ki se sedaj nahajajo v neposredni bližini variante 2«, to je v vzhodnem delu območja urejanja z DPN, kjer je eno naselje. Če bi ugotovitev upoštevala tudi zahodni del območja, kjer se nahajata dve naselji, ocena vsekakor ne bi bila taka, kot je navedena, zato menimo, da gre za napačno oziroma nepopolno oceno na podlagi ne v celoti ocenjene trase. Na karti sintezne ocene vplivov na poselitev, ki jo zagotovo lahko štejemo med eno najpomembnejših kart z vidika vplivov daljnovoda, bi morala jasno izstopati območja naselij, ki so v bližini daljnovodov najbolj ranljiva. Glede na to, da temu ni tako oziroma da je karta zelo nestrukturirana, lahko zaključimo, da ne pove popolnoma ničesar. Sprašujemo se, ali je bil podatek o naseljih oziroma stanovanjskih objektih (npr. EHIŠ, register prebivalcev, kataster stavb ipd.) sploh vključen v to karto.

Na karti sintezne ocene vpliva na kmetijstvo bi moralo izstopati območje ob varianti 1, kjer je vodno zajetje in so površine, namenjene za namakanje. Glede na ugotovitve na predhodnih kartah tudi sintezne karte družbenih prvin kot skupka različnih kart ni mogoče pravilno komentirati.

Stališče: Varovalni pas 110 kV DV je širok 30 m, to je 15 m levo in 15 m desno od osi daljnovoda na vsako stran skladno z Energetskim zakonom. Koridor, ki je narisani na sliki 52 v okoljskem elaboratu, združuje varovalna pasova predlagane prostorske ureditve in DV 2 × 110 kV Krško–Hudo, zato je širši od 30 m. Podatki o naseljih (namenska raba prostora v veljavnem planskem aktu in kataster stavb) so bili ustrezno upoštevani. Karte so bile pripravljene le kot pomoč pri vizualnem prepoznavanju ranljivosti okolja.

1.2.22. ZAKLJUČEK

Na podlagi zgoraj ugotovljenega po posameznih poglavjih okoljskega elaborata z gotovostjo trdimo, da je sklepna ocena okoljske sprejemljivosti posega, ki govori o tem, »da je najprimernejša izbira poteka trase skladno z varianto 1« in »da je obravnavani poseg v celoti sprejemljiv za okolje«, neobjektivna in nepravilna.

V elaboratu ni priloženih vhodnih podatkov za karte sinteznih ocen, na podlagi katerih bi bilo mogoče razbrati vsebinsko zgradbo modela in ugotoviti, zakaj so se pojavile anomalije na določenih kartah. Način, kako je prišlo do sintezne ocene, je z vidika javnosti bistvenega pomena za objektivnost izdelane študije.

Nekatere ocene iste prvine se v opisni in grafični (programski) oceni medsebojno razlikujejo, tudi sicer pa ni mogoče preveriti, ali je bila analiza v obeh primerih vsaj približno enaka. Pri ocenah (bodisi opisnih, bodisi programskih) tudi ni mogoče razbrati, ali so bile posameznim analiziranim prvinam dodane različne uteži glede na pomen posega zanje. Vplivu daljnovoda na zrak na primer ne moremo dati enakega pomena kakor vplivu daljnovoda na poselitev, zato bi morala biti v takih primerih ocenjevanim prvinam dodana utež, ki bi omilila ali povečala pomembnost vpliva, s tem pa tudi sklepno oceno.

Omenimo naj, da je v Študiji ranljivosti prostora za prostorski plan Mestne občine Novo mesto za območje UZ Novega mesta (Poročilo 1. faze, Acer Novo mesto d.o.o., februar 2004) [7] na karti Ranljivost prostora kot naravnega vira zaradi koridorjev ter na karti Ranljivost bivalnega okolja zaradi koridorjev jasno razvidno, da je območje poteka po trasi variante 1 bolj ranljivo kakor območje poteka po trasi variante 2. Podobno je razvidno tudi iz končnega poročila. Podeljevanje ocen večje sprejemljivosti varianti 1 na podlagi nezadostnih ali celo napačnih podatkov kaže na nadaljevanje favoriziranja variante 1, ki je sicer (kot obstoječe splošno oziroma izhodiščno stališče) omenjeno tudi v uvodnih delih elaborata.

Pogrešamo najpomembnejšo karto vplivov daljnovodov na okolje, to je karto vplivov elektromagnetnega sevanja na območja poselitve – bodisi v Okoljskem elaboratu bodisi v Poročilu o vplivih na okolje. Vnos podatkov o vrednostih električnega in magnetnega polja glede na posamezne oddaljenosti od osi obeh daljnovodov, vključno z vrednostmi, ki so nekoliko nižje od mejnih vrednosti, bi bil zelo enostaven, rezultat pa poveden. Ker bi na karti kot najbolj ranljiva izstopila območja naselij, predmetni prostorski prvini pa bi morali glede na logično razmišljanje o varstvu zdravja ljudi podeliti najvišjo utež, bi se v sklepni oceni presoje vplivov na okolje izkazalo, da se je potrebno tem območjem izogibati in temu ustrezno korigirati poteke tras.

Zaradi časovne stiske nam žal ni uspelo pripraviti lastnih modelov ranljivosti v enem izmed programov za prostorske analize. Glede na zgoraj opisane nekatere ugotovitve o vsebini okoljskega elaborata pa

smo prepričani, da bi se rezultati omenjenih modelov v znatni meri razlikovali od rezultatov v okoljskem elaboratu. Končna objektivna ocena bi bila v tem primeru mogoča le ob primerjavi vhodnih podatkov enih in drugih prostorskih modelov. Ugotavljamo, da pri izdelavi okoljskega elaborata ni sodeloval nihče, ki bi domnevno lahko imel izkušnje s področja prostorskega načrtovanja, presojo variant, vplivov na okolje in podobno. Ocenjevanje vplivov posegov na različne sestavine okolja je namreč zelo kompleksno in zahteva celovit pristop.

Na podlagi ugotovljenega lahko zaključimo, da so rezultati okoljskega elaborata nerelevantni in pristranski ter kot taki ne morejo biti upoštevani v postopku priprave DPN oziroma kot osnova za odločitve o varianti, še najmanj pa za dejansko izvedbo posega v prostoru, kakor ga trenutno predvideva osnutek DPN.

Stališče: Navedbe zaključka predstavljajo stališča poznavalca na področju prostorskega načrtovanja. Vsebinsko gledano sta si postopka prostorskega načrtovanja in izdelave priprave okoljskih strokovnih podlag postopkovno blizu in se dopolnjujeta, nikakor pa si nista podobna v metodologiji. Upravni postopek loči med obema, okoljski vidik in oceno pa upošteva kot eno od utemeljitev prostorske rešitve, ki mora poleg prostorskega, ekonomskega in funkcionalnega upoštevati tudi varstveni vidik. Karte vplivov elektromagnetnega sevanja se ne izdelujejo. Grafični prikazi vplivov elektromagnetnega sevanja pa so sestavni del Poročila o vplivih na okolje za rekonstrukcijo daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo (Elektroinštitut Milan Vidmar, Elektromagnetna sevanja in hrup, Poročilo: VENO – 2727/1, Ljubljana, oktober 2011), ki je bilo dostopno javnosti v času javne razgrnitve.

1.3. Mestna občina Novo mesto

Na podlagi tretje točke 39. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10 in 106/10-popr.; v nadaljevanju: ZUPUDPP) in 30. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 96/08 – uradno prečiščeno besedilo-UPB 2) Mestna občina Novo mesto v postopku priprave državnega prostorskega načrta za del rekonstrukcije daljnovoda 2x110 kV Brestanica - Hudo (v nadaljevanju: DPN) meni, da so bile smernice upoštevane v tolikšni meri, da je osnutek DPN primerna podlaga za nadaljevanje priprave DPN.

Pri nadaljnji pripravi DPN predlagamo:

- da se zmanjša območje DPN za površine načrtovanih ureditev dostopnih poti do stebrov za gradnjo oz. odstranitve na zemljiščih, ki so v naravi javna cesta, naj se optimizira potek daljnovoda,
- da se preveri možnost optimizacije rešitev daljnovoda od stojnega mesta SM 96 do SM 102 na način, da se zmanjša vpliv na bližja stanovanjska območja.

Mnenje je pripravljeno na podlagi smernic, ki jih je Mestna občina Novo mesto v postopku priprave DPN izdala z dopisom št. 35008-8/2010-1900 dne 12.5.2011. Pri pripravi mnenja so bila upoštevana mnenja nosilca urejanja prostora za področje oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske kanalizacije št. 60-DF-114/2012 z dne 14.2.2012, nosilca urejanja prostora za področje distribucijskega omrežja zemeljskega plina št. DŽ-16/2012 z dne 20.2.2012 in nosilca urejanja prostora za področje lokalnega cestnega omrežja št. 35111-58/2012-3 z dne 16.2.2012. Navedena mnenja so priložena temu dopisu.

Stališče: prva pripomba je smiselno že upoštevana. Meja DPN iz razgrnjenega osnutka DPN se ne spremeni, ker morajo dostopne poti ostati znotraj meje (zaradi kasnejšega pridobivanja dokazil o pravici graditi in soglasji upravljavcev GJI). V Prilogi C5 – Obrazložitev in utemeljitev DPN je že priložen grafični prikaz z usmeritvami za oblikovanje enot urejanja prostora v OPN, iz katerega je razvidno, da se v OPN območje daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo opredeli tako, da vključuje samo varovalni pas daljnovoda s posekami gozda.

Možnost optimizacije trase na odseku od stojnega mesta SM 96 do stojnega mesta SM 102 je bila ponovno preverjena. Morebitni premik predlagane trase v varovalni pas obstoječega daljnovoda 110 kV Brestanica–Hudo ni izvedljiv, ker bi bili potrebni dve križanji z daljnovodom Krško–Hudo, dodatno pa še z načrtovanim daljnovodom 2 × 110 kV Gotna vas–Bršljin, ki poteka južno od kmetijske šole Grm, s čimer bi bila varna in neprekinjena zanesljivost obratovanja ogrožena.

Za zmanjšanje vidne izpostavljenosti načrtovanih ureditev se v predlogu DPN spremeni lokacija stojnega mesta SM 100, tako da se prestavi v bližino stojnega mesta SM 91 daljnovoda Krško–Hudo. Premik stebra je prikazan s fotomontažami, ki sta priloženi odgovoru na pripombo št. 1.2.10.

1.4. Cvetka Piberčnik, Marjan Piberčnik

Dne 28. 2. 2012 je bila razgrnitev DPN za rekonstrukcijo daljnovoda Brestanica - Hudo, katere del trase poteka tudi neposredno ob mojem zemljišču parc. št. 1749/7 v k.o. Ždinja vas.

Že sedaj obstoječi daljnovod, po naših meritvah, oddaja elektromagnetno sevanje, saj je v neposredni bližini mojega zelenjavnega vrta (ki je bil tam preden ste postavili daljnovod).

Glede na DPN imam pripombo na naveden načrt saj se z ugotovitvami predstavnikov projekta ne morem strinjati, da je navedena varianta najboljša, saj je več argumentov proti in sicer:

- elektromagnetno sevanje in DOLGOTRAJNI učinki na ljudi (študije različnih inštitutov, magistrske naloge, ZES, Ministrstvo za okolje in prostor, Direktive EU, primerljivost zakonodaje nekaterih Evropskih držav, priprava nove strožje zakonodaje v R Sloveniji)
- poseljeno območje (po načrtu bo moja hiša od daljnovoda oddaljena maksimalno 39 metrov)
- bližina Centra za Biotehniko in turizem, katere dijaki (1300) opravljajo dela tudi na trasi daljnovoda (njihova zemljišča)
- Vrednost zemljišč in objektov v neposredni bližini daljnovoda ali pod njim
- Kvarjenje naravne krajine (predstavitev je bila zavajujoča) Trška Gora, ki velja za biser občine Novo mesto
- Zaščita živali (pašniki pod daljnovodom, ptice)

In argumenti za:

- boljša energija - moč,
- cenejša ZA IZVAJALCA,
- drugi interesi, ki so večini ljudi skriti.

Glede na podane ugotovitve ugotavljam, da je življenje oziroma zdravje ljudi pomembnejše od interesa monopolnih družb (ELES).

Predlagam vam, da spoštujete Ustavo R Slovenije (72. člen) in meni, moji družini, sovaščanom, našim potomcem in dijakom v Centru za Biotehniko in turizem omogočite zdravo, varno, kvalitetno in neovirano življenje v naravnem okolju v katerem že živimo zato naj se morebitni novi daljnovod 2x110 kV (za vas rekonstrukcija) opravi izgradnjo z vkopom (ki po naših podatkih sicer podraži izgradnjo za 4x), nam pa omogoči človeku vredno življenje.

Spoštovani, zamislite si, kako bi bilo vam, ki se o teh trasah odločate, vsak dan, leto za letom, gledati daljnovod pred vašim bivališčem in, da so zraven še vaši otroci, ki se igrajo v neposredni bližini. Bodite pošteni in priznajte, da to ni samo neprijetno za oči, ampak je tudi škodljivo za zdravje.

Zelim in prosim, da na moj elektronski naslov aktevc@gmail.com, sporočite vašo odločitev.

V nasprotnem primeru bom smatrala, da ta moj predlog sploh ni bil pregledan.

Ob zaključku vas naprošam še, da te dobronamerne pripombe upoštevate in spoštujete življenje in zdravje ljudi.

Stališče: uredba o DPN bo določala vse pogoje za umestitev načrtovanih ureditev v prostor skladno z veljavno zakonodajo za tovrstne objekte, vključno s tisto s področja varovanja okolja in zdravja ljudi. Določila bo tudi obveznost monitoringa in ukrepanja v primeru, da se izkaže, da načrtovane ureditve in njihovo obratovanje kakorkoli presega zakonsko določene ravni.

Svetovna zdravstvena organizacija pod svojim okriljem spremlja elektromagnetno sevanje kot faktor, ki lahko vpliva na zdravje ljudi. Na svoji spletni strani <http://www.who.int/peh-emf/en/> objavlja informacije kot na primer splošna dejstva o EMF, dejstva o njihovem vplivu na zdravje, stanje standardov in priporočenih preventivnih ukrepov, model zakonodaje itd.

V izjavi Elektromagnetna polja in zdravje se WHO opredeljuje na naslednji način: Oktobra 2005 je WHO zbrala skupino znanstvenih ekspertov, da bi ocenili kakršnokoli tveganje, ki lahko obstaja zaradi izpostavljenosti električnim in magnetnim poljem izjemno nizkih frekvenc. Ta skupina je pregledala dokaze za številne zdravstvene učinke, tudi glede raka.

Skupina je zaključila, da ni bistvenih zdravstvenih tem, ki bi se nanašala na električno polje izjemno nizkih frekvenc, pri nivojih, ki jih običajno srečuje splošna populacija.

Glede magnetnega polja izjemno nizkih frekvenc je skupina zaključila, da so pri kratkotrajnih učinkih dokazani biološki učinki zaradi akutnega izpostavljanja pri visokih vrednostih (precej nad 100 μ T), in so razloženi s poznanimi biofizikalnimi mehanizmi.

Glede potencialnih učinkov dolgotrajnega izpostavljanja pa se je večina znanstvenih raziskav osredotočila na otroško levkemijo. Leta 2002 je Mednarodna agencija za raziskave raka (IARC) objavila monografijo, ki klasificira magnetna polja izjemno nizkih frekvenc kot »mogoče kancerogeno za ljudi«. Ta klasifikacija je uporabna za označitev faktorja, za katerega so pomanjkljivi dokazi o kancerogenosti pri ljudeh in manj kot zadostni dokazi za kancerogenost pri poskusnih živalih. Ta klasifikacija je temeljila na izsledkih epidemioloških študij, namreč, nekatere epidemiološke študije so pri otrocih, ki so bili dlje časa izpostavljeni magnetnim poljem povprečne vrednosti nad 0,3 do 0,4 μT , pokazale rahlo, toda opazno povečano tveganje za pojav levkemije. Ta klasifikacija »mogoče kancerogeno za ljudi« je najšibkejša med tremi kategorijami (skupina 1 = kancerogeno za ljudi, skupina 2A = **verjetno** kancerogeno za ljudi in skupina 2B = **mogoče** kancerogeno za ljudi), ki jih IARC uporablja za klasifikacijo potencialnih kancerogenih snovi na podlagi objavljenih znanstvenih dokazov. V to kategorijo sodi tudi npr. kava.

Povezava med izpostavljenostjo magnetnim poljem in levkemijo zaradi nekonsistentnosti pri ugotavljanju izpostavljenosti in pomanjkanja podpore v drugih potrebnih raziskavah (predvsem verjetne razlage osnovnih mehanizmov) ne dosega ali ne zadošča kriterijem za nedvoumno potrditev vzročne povezave.

Trenutno mednarodne smernice ICNIRP upoštevajo, da so znanstveni dokazi v zvezi z možnimi učinki zdravje glede dolgoročne izpostavljenosti nizkim jakostim polj nezadostni, da bi bilo upravičeno znižanje količinskih mejnih vrednosti izpostavljenosti.

V slovenski regulativi glede elektromagnetnega sevanja so za nove posege mejne vrednosti na območjih povečane stopnje varstva pred sevanjem znatno strožje od mejnih vrednosti iz ICNIRP smernic.

Na 39 m od osi predmetnega daljnovoda računsko ocenjeno električno polje doseže vrednost 14 V/m in magnetno polje maksimalno vrednost 0,11 μT , kar pomeni, da bo elektromagnetno sevanje pod mejnimi vrednostmi (500 V/m in 10 μT) iz Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju.

Stališče glede zahteva za izvedbo vkopanega kablovoda (namesto zračnega voda – daljnovoda) se ne upošteva; stališče je podrobneje obrazloženo pri pripombi 1.1.10. V postopku priprave DPN so upoštevane vse obveznosti, ki izhajajo iz predpisov na področju varstva zdravega življenjskega okolja, med drugim tudi z izdelavo strokovnih podlag, med katerimi sta elaborata: Okoljski elaborat za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovoda 2 $\times$ 110 kV Brestanica-Hudo na odseku od SM 84 do SM 102 (izdelovalec EIMV, referat št. 2119, Ljubljana, oktober 2011) in Poročilo o vplivih na okolje za državni prostorski načrt za del rekonstrukcije DV 2 $\times$ 110 kV Brestanica-Hudo, elektromagnetna sevanja in hrup (izdelovalec EIMV, poročilo št. VENO-2727/1, Ljubljana, oktober 2011).

Upravljavca daljnovoda bo lastnikom zemljišč, preko katerih poteka DV, poravnal nadomestilo za služnost in odškodnino za škodo na podlagi cenilnih zapisnikov sodno zapriseženih cenilcev ustrezne stroke.

1.5. Aleš Piberčnik

Dne 28. 2. 2012 je bila razgrnitev DPN za rekonstrukcijo daljnovoda Brestanica - Hudo, katere del trase poteka tudi neposredno ob mojem zemljišču parc. št. 1749/9 v k.o. Ždinja vas.

Glede na DPN imam pripombo na naveden načrt saj se z ugotovitvami predstavnikov projekta ne morem strinjati, da je navedena varianta najboljša saj je več argumentov proti in sicer:

- elektromagnetno sevanje in DOLGOTRAJNI učinki na ljudi (študije različnih inštitutov, magistrske naloge, ZES, Ministrstvo za okolje in prostor, Direktive EU, primerljivost zakonodaje nekaterih Evropskih držav, priprava nove strožje zakonodaje v R Sloveniji)
- poseljeno območje (po načrtu bo moja hiša od daljnovoda oddaljena maksimalno 39 metrov)
- bližina Centra za Biotehniko in turizem, katere dijaki (1300) opravljajo dela tudi na trasi daljnovoda (njihova zemljišča)
- Vrednost zemljišč in objektov v neposredni bližini daljnovoda ali pod njim
- Kvarjenje naravne krajine - Trška Gora, ki velja za biser občine Novo mesto
- Zaščita živali (pašniki pod daljnovodom, ptice)

In argumenti za:

- boljša energija - moč
- cenejša ZA IZVAJALCA

- drugi interesi, ki so večini ljudi skriti.

Glede na podane ugotovitve ugotavljam, da je življenje oziroma zdravje ljudi pomembnejše od interesa monopolnih družb (ELES).

Predlagam vam, da spoštujete Ustavo R Slovenije (72. člen) in meni, moji družini, sovaščanom, našim potomcem in dijakom v Centru za Biotehniko in turizem omogočite zdravo, varno, kvalitetno in neovirano življenje v naravnem okolju v katerem že živimo zato naj se morebitni novi daljnovod 2x110 kV (za vas rekonstrukcija) opravi izgradnjo z vkopom (ki po naših podatkih sicer podraži izgradnjo za 4x) in nam omogoči človeku vredno življenje.

Ob zaključku vas naprošam še, da te dobronamerne pripombe upoštevate in spoštujete ŽIVLJENJE in ZDRAVJE LJUDI.

Stališče: uredba o DPN bo določala vse pogoje za umestitev načrtovanih ureditev v prostor skladno z veljavno zakonodajo za tovrstne objekte, vključno s tisto s področja varovanja okolja in zdravja ljudi. Določila bo tudi obveznost monitoringa in ukrepanja v primeru, da se izkaže, da načrtovane ureditve in njihovo obratovanje kakorkoli presega zakonsko določene ravni. Stališče glede vplivov elektromagnetnega sevanja je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombi 1.8.

1.6. Janez Bratkovič, Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma ves čas vaših prizadevanj za pridobitev potrebnih soglasij za umeščanje daljnovoda v prostor tvorno sodeluje. Ves čas pripominjamo, da je uzorpacija prostora povzročila hudo degradacijo tega in da šola vrednostno izgublja veliko. Z vami smo se dogovorili, da boste to v obliki enkratnega finančnega zneska na nek način nadomestili in izboljšali pogoje šolanja. v ta namen je bil sklenjen pisni dogovor, ki ste ga podpisali. Ta dogovor je podpisala tudi Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine in Mestna občina Novo mesto. Dogovor ni bil nikoli uresničen. Večkratne naše zahteve v osebnih in telefonskih pogovorih niste upoštevali. V prostoru ste na obljubili tudi umik vmesne trase v petih letih, kar tudi niste uresničili in je od takrat minilo že osen let. V dosedanjih javnih razpravah ste obljubili, da se boste s šolo posebej dogovarjali. Tudi te obljube niste uresničili. Zato vas sprašujemo, kako lahko še pričakujete, da bomo z vami tvorno sodelovali. Pod samim daljnovodom je sadovnjak, ki je bil tam ves čas. Velike probleme nam povzroča tudi pri nujnih vzdrževalnih delih pod samim daljnovodom (tekma v dresurnem jahanju). Prosim vas, da nas kot uporabnike in lastnike, v skladu z zakonodajo o umeščanju objektov v prostor, obravnavane tako, kot ste obljubljali.

1.7. Tone Horvat, Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma ima svoje prostore, stavbišča in delovno infrastrukturo tik pod vznožjem novomeškega parka – Vinske gorice Trška gora. Pod tem vznožjem že sedaj poteka električni daljnovod, ki moti izgled, predvsem pa ogroža mladino pri vsakodnevnih izobraževanjih ter potencialno škoduje s sevanjem. Vzroki so običajno negativni tudi za vpis v šolanje v tako degradiranem okolju. Glede na to, da se lokalna skupnost in prebivalci Trške gore prizadevajo za podzemno postavitve daljnovoda v tem delu, se jim naš zavod pri tem pridružuje. Na tak način bi biser Dolenjske in Novega mesta (Trška gora) imel lepši razgled, predvsem pa bi lajšalo učenje in delo na tem območju. Ob dejstvu, da Eles v preteklosti ni izpolnil dogovorjenih obveznosti do našega zavoda, pričakujemo pred soglasjem za postavitve daljnovoda izpolnitev starih obveznosti do našega zavoda.

Stališče: Upravljevec daljnovoda s šolo Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma nenehno sodeluje, to sodelovanje pa bo po potrebi še intenzivirano. S predlagano traso daljnovoda se upoštevajo zahteve šole za odstranitev obstoječega daljnovoda na odseku med stojnima mestoma SM 101A in SM 102.

Vsi dogovori s strani upravljavca daljnovoda so bili do sedaj izpolnjeni in spoštovani, vendar pa mora šola predhodno izdelati ustrezne strokovne podlage, ki bodo osnova za nadaljnje postopke oziroma usklajevanja.

Stališče glede izbora najustreznejše variante je podano v stališču do pripombe 1.1.1.

Stališče glede vplivov elektromagnetnega sevanja je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombi 1.8.

Stališče k pripombam, naj se namesto DV načrtuje kablovod, je podano k pripombi Ekološkega društva Šmarješke Toplice št. 1.1.10.

1.8. Lidija Škrabec

Prebivanje in življenje ob daljnovodu obstoječem je hudo moteče in zdravstveno nevarno. Imam že nekaj let težave z zdravjem in sem absolutno proti obnovi daljnovoda in še pojačanje voltov. Prosim za odmik od moje parcele ali vkop v zemljo.

Stališče: Ustavna pravica državljanov Republike Slovenije do zdravega življenjskega okolja se ureja z Zakonom o varstvu okolja. Izvedbo varovanja ljudi pred vplivi elektromagnetnega sevanja od konca leta 1996 urejata Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/1996) in Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS 70/1996). V uredbi so med drugim predpisane tudi mejne vrednosti za elektromagnetno sevanje v naravnem in življenjskem okolju, naravno in življenjsko okolje pa je razdeljeno na dve kategoriji: na I. območja, kjer velja povečana stopnja varstva pred sevanjem, in na II. območja, kamor sodijo vsa ostala območja. Mejne vrednosti za nove vire sevanja za I. območje varstva pred sevanjem so v slovenski uredbi postavljene v duhu preventive in so 10-krat strožje od mejnih vrednosti iz mednarodnih strokovnih smernic ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection), ki predstavljajo temeljni zaščitni standard, ki temelji na znanstvenih argumentih. Mednarodne ICNIRP smernice za zaščito ljudi so postavljene na osnovi baze podatkov, ki je pridobljena z znanstveno kritičnim pregledom vseh dotlej zbranih znanstvenih oziroma strokovnih prispevkov glede bioloških in zdravstvenih učinkov. Že v teh smernicah pa je pri postavitvi mejnih vrednosti upoštevana dodatna rezerva z vključenimi varnostnimi faktorji.

V večini držav, ki imajo nacionalno regulativo na področju EMS, ta temelji na mednarodnih smernicah ICNIRP. Tudi Mednarodna zdravstvena organizacija (WHO) priporoča privzem mednarodnih strokovnih smernic ICNIRP v nacionalne regulative. Glede na to bi lahko rekli, da so v Republiki Sloveniji mejne vrednosti za območja s povečano stopnjo varstva pred EMS postavljene nadstandardno.

Glede potencialnih učinkov dolgotrajnega izpostavljanja se je večina znanstvenih raziskav učinkov nizkofrekvenčnih polj osredotočila na otroško levkemijo. Leta 2002 je Mednarodna agencija za raziskave raka (IARC) objavila monografijo, ki klasificira magnetna polja izjemno nizkih frekvenc kot »mogoče kancerogeno za ljudi«. Ta klasifikacija je uporabna za označitev faktorja, za katerega so pomanjkljivi dokazi o kancerogenosti pri ljudeh in manj kot zadostni dokazi za kancerogenost pri poskusnih živalih. Ta klasifikacija je temeljila na izsledkih epidemioloških študij, namreč, nekatere epidemiološke študije so pri otrocih, ki so bili dlje časa izpostavljeni magnetnim poljem povprečne vrednosti nad 0,3 do 0,4 μ T, pokazale rahlo, toda opazno povečano tveganje za pojav levkemije. Ta klasifikacija »mogoče kancerogeno za ljudi« je najšibkejša med tremi kategorijami (skupina 1 = kancerogeno za ljudi, skupina 2A = **verjetno** kancerogeno za ljudi in skupina 2B = mogoče kancerogeno za ljudi), ki jih IARC uporablja za klasifikacijo potencialnih kancerogenih snovi na podlagi objavljenih znanstvenih dokazov. V to kategorijo sodi tudi npr. kava.

Povezava med izpostavljenostjo magnetnim poljem in levkemijo zaradi nekonsistentnosti pri ugotavljanju izpostavljenosti in pomanjkanja podpore v drugih potrebnih raziskavah (predvsem verjetne razlage osnovnih mehanizmov) ne dosega oziroma ne zadošča kriterijem za nedvoumno potrditev vzročne povezave.

Trenutno mednarodne smernice ICNIRP upoštevajo, da so znanstveni dokazi v zvezi z možnimi učinki na zdravje glede dolgoročne izpostavljenosti nizkim jakostim polj nezadostni, da bi bilo upravičeno znižanje količinskih mejnih vrednosti izpostavljenosti.

1.9. Franc Lušina

Podpisani, Lušina Franc, sem absolutno proti obnovi obstoječega daljnovoda na 110 voltov. Imam pa predlog nujno za vkop ali odmik od mojih parcel, ki gre preko njih. Življenje pod daljnovodom je človek kot kondenzator in strah pred padanjem žleda in itd.

1.10. Občan in občanka občine Šmarješke Toplice

Rekonstrukcija daljnovoda 2x 110kV Brestanica – Hudo (oz. pod kakršnimkoli imenom se bodo predvidena dela že izvajala) bo potekal še naprej od stojnega mesta 84 v smeri Brestanice, zato ni prav, da se jo obravnava ločeno po posameznih odsekih. Tiče se vseh nas, ki živimo v neposredni bližini tega daljnovoda in smo izpostavljeni njegovim negativnim vplivom na zdravje kot tudi potencialnim nevarnostim (neurje, požar ipd.) Žalostno je, da je zasnovana na podlagi dokumentacije – trase iz petdesetih in osemdesetih let prejšnjega stoletja, t.j. iz drugega časa in režima, ko javnost (to smo mi vsi) še ni bila osveščena o vseh negativnih posledicah, ki se bodo s povečano jakostjo (vemo pa, da ta ne bo dolgo ostala samo na 2x110kV) samo še stopnjevale. Nedopustno je, da davek

plačujemo tu živeči za dobičke drugih!... Zato v javno dobro (kot tako zelo radi poudarjate) poiščimo skupaj najoptimalnejšo traso, ki bo primerna za vkop daljnovoda v zemljo (saj je le-ta iz vseh vidikov najustreznejša za to območje) in bo čimbolj oddaljena od objektov, da bomo zagotovili kvalitetnejšo in zdravo življenje nam in bodočim rodovom, saj je obnova namenjena prihodnosti in ne preteklosti.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN.

Stališče glede izbora najustreznejše variante so podana v stališčih do pripomb 1.1.1. in 1.2.1 – 1.2.6. Stališče glede kabliranja daljnovoda je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombo 1.1.10. Stališče glede vplivov elektromagnetnega sevanja je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombi 1.8.

1.11. Jožica Jazbec

Sem proti rekonstrukciji daljnovoda 2x 110 kV v Družinski vasi, radi razvrednotenja parcel. Imam gradbeno parcelo, katero že radi obstoječega daljnovoda ne morem prodati, kmetijska zemljišča pa so radi daljnovoda tudi manj vredna. Že l. 2006 mi je Eles z dopisom potrdil o umiku oz. prestavitvi daljnovoda, kar se seveda ni zgodilo, nasprotno prišli so z načrtom za močnejši daljnovod.

Naj poudarim da je Eles v Krškem pred kratkim v naselju Polšca umaknil daljnovod z vkopom kabla in tako sprostil več gradbenih parcel. Predlagam, da se tudi v Družinski vasi umakne daljnovod in nadomesti z vkopom kablovoda. (Priloge: dopis ELES o predvidenih prenosnih daljnovodnih povezavah na območju k.o. Družinska vas v občini Novo mesto, z dne 25.7.2006 in kopija prikaza parcele)

Stališče: se ne nanaša na ta DPN, sicer pa gre na omenjenem območju v Družinski vasi za posodobitev obstoječega enosistemskega DV 110 kV Brestanica–Hudo v dvosistemski DV in zaradi tega ne bodo zemljišča nič manj vredna kot do sedaj, saj je daljnovod že umeščen v prostor od leta 1959/60. Omenjenega dopisa iz leta 2006 v evidencah upravljavca daljnovoda ni.

ELES ni lastnik oz. upravljavec nobenega DV v naselju Polšca (Krško), zato ni izvedel nobenega umika DV ali vkopa kabla. Če je katero izmed t.i. elektro distribucijskih podjetji izvedlo vkop kabla, so to izvedli na nižjem napetostnem nivoju kot je nazivna napetost 110 kV.

1.12. Martina Konda

Predlagam, da se daljnovod vkoplje v zemljo, ker bo znatno izboljšalo življenjski prostor in omogočilo več zazidljivih površin.

Soglasja za predlagan način postavitve daljnovoda ne bom podpisala, ker so parcele v Družinski vasi postale brez vrednosti in nevarne za zdravje, ob tako visokem sevanju verjetno neprimerne tudi za kmetijsko rabo.

Stališče: Stališče glede kabliranja daljnovoda je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombo 1.1.10. Glej tudi stališče k pripombi 1.5.

Vpliv elektromagnetnega sevanja na površine, primerne za kmetijsko rabo, so v obliki pet letne (1993-1997) študije preučevali v Avstriji. Študija je bila ciljno usmerjena na koruzo in zimsko pšenico. Analizirali so vplive elektromagnetnega sevanja 380 kV daljnovoda pri različnih oddaljenostih od daljnovoda. Rezultati so pokazali, da bližina daljnovoda nima zaznavnega učinka na donosnost in kakovost pridelka [vir: 380 kV Leitung und Umwelt, Austrian Power Grid, 1999].

1.13. Miran Rodič

1. Jasno označite varovalni pas s služnostno pravico (koliko % zajema služnost za posamezno parcelo) po vsaki posamezni parceli ter slednje prikažite grafično.
2. Nosilni steber SM 76 naj ostane na istem mestu.
3. Znova razmislite o višini nadomestila za trajno služnost in odškodnini, saj bo nadgrajen daljnovod močno posegel v okolje in moje zdravje

Stališče: se ne nanaša na ta DPN. Višine nadomestil za trajno služnost in odškodnine bodo, tako kot to velja za območje celotne Slovenije, določene na podlagi cenitev zapriseženih sodnih cenilcev ustrezne stroke.

1.14. Boris Turk

Življenje pod ali ob daljnovodu 1x110 kV je zelo škodljivo in nevarno:

- Izpostavljenost 24h elektromagnetnem sevanju – EMS- (človek ob ali pod daljnovodom je kot kondenzator)
- Požarna nevarnost – strela
- Nevarnost žleda, ki pada v zimskem času iz žic
- Nevarnost pri neurjih, da se stojno mesto prevrne (zadnji primer je bil v februarju na Hrvaškem)

Vse te trditve ve samo tisti državljan, ki živi ob ali pod daljnovodom. Predlagam vkop ali prestavitev trase.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN. Stališče glede kabiranja daljnovoda je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombo 1.1.10. Glej tudi stališče k pripombi 1.8..

Daljnovod je projektiran skladno s sodobnimi slovenskimi standardi za projektiranje daljnovodov. Le ti zahtevajo statično analizo daljnovodnih stebrov za različne primere obtežb. Pri preverbi se upošteva tudi dodatna obtežba (žled) in veter, ki se glede na meteorološke podatke lahko pojavi povprečno vsakih pet let. Doslej niso bile dokumentirane poškodbe zaradi odpadanja žledu. Požarna varnost bo zagotovljena z načrtovanimi varnostnimi odmiki, ki so usklajeni z zahtevami iz veljavnih predpisov.

1.15. Anton Peterlin

Na javni razgrnitvi smo vam povedali, da je odsek do stojnega mesta SM84 tudi sestavni del DPN od SM 84 dalje. Zato je moja zahteva sledeča:

Moja domačija Vinji vrh 38 je bila s postavitvijo stojnega mesta DV 1x110 kV Brestanica – Hudo popolnoma uničena. Mama je umrla ob stebru samem. Moja družina se je moral odseliti zaradi nemogočih razmer pod daljnovodom. Hitler je vozil ljudi v koncentracijska taborišča, vi pa ste postavili koncentracijsko taborišče na mojem dvorišču.

Zahtevam odkup domačije, vi pa delajte, kar hočete.

Soglasja k rekonstrukciji ne bom dal.

Kot ste seznanjeni, sem že pooblastil odvetnika Boruta Tirana in v zvezi s to zadevo prosim, da kontaktirate z njim.

Stališče: kraj Vinji Vrh ni na območju tega DPN. Upravljavec daljnovoda ne odkupuje zemljišč, ker to ni praksa niti v Republiki Sloveniji niti v EU. Za zemljišča, preko katerih poteka daljnovod, upravljavec daljnovoda z lastniki zemljišč sklene dokazila o pravici graditi (služnostne pogodbe).

1.16. Viktor Zaletelj, na javni obravnavi

V imenu krajanov podajam stališče oz. poglede na načrtovano prostorsko ureditev:

- gre za veliko degradacijo prostora, za zmanjšanje vrednosti bivalnega okolja in ekonomske vrednosti objektov, za škodljiv vpliv,
- v razgrnjenem gradivu ni študije zdravstvenega vpliva na okolje, medtem, ko je na Elektro fakulteti narejenih kar nekaj študij, ki govorijo o vplivih daljnovodov na človeka,
- lokacija v neposredni bližini šole Grm je neustrezna tudi iz vidika, ker je na šoli vsak dan 1300 dijakov, ki so lahko izpostavljeni sevanju,
- v 80 m pasu načrtovane prostorske ureditve živi 24 družin v naseljih Jelše in Sevnno,
- v kolikor bi bila prostorska ureditev načrtovana po južni varianti, ne bi tangirala nobene družine oz. objekta,
- v združevanju daljnovodov se sevanje daljnovodov ojača. Po kakšni razdalji se izniči?
- prikazani pogledi, zlasti pogledi iz Trške gore, so zavajajoči.

Podajam še naslednja vprašanja in pobude:

- ali bi se lahko proučile še druge variante,
- pri načrtovanju je potrebno upoštevati, da gre za zavarovano območje Trške gore,
- kakšna je možnost meritve sevanja? Meritve na terenu kažejo drugačno stanje, kot pa je predstavljeno v gradivih,
- koliko je oddaljeno SM 101 od stanovanjskega objekta.
- predlagamo, da se daljnovod od SM 102 do SM 99 vkoplje v zemljo; hkrati pa da se vkop naredi tudi za obstoječi daljnovod Krško Hudo,
- načrtovani daljnovod naj se nad naseljem Jelše premakne proti jugu in se načrtuje po obstoječi trasi.

Stališče: Stališča do pripomb v zvezi z izborom najustreznejše trase in vplivi na okolje so podane v stališčih do pripomb 1.2.1 do 1.2.7.

Iz obrazložitve sklepa Vlade RS št. 35000-14/2009/7 z dne 27.5.2010 izhaja, da se strokovna rešitev pridobi na podlagi utemeljitve rešitve in ne s primerjavo več variantnih rešitev iz razloga, ker gre za rekonstrukcijo trase že obstoječega DV na isti nazivni napetosti in bo z izjemo optimizacije poteka krajšega odseka trase, na katerem bo prišlo zaradi racionalizacije rabe prostora do prestavitve v koridor ob prav tako obstoječem vzporednem daljnovodu.

Ob spremembi zakonodaje jeseni 2010, ko je bil uveljavljen ZUPUDPP, se je postopek priprave DPN spremenil. Na podlagi drugega odstavka 62. člena se je postopek priprave DPN nadaljeval tako, da se je pobuda, ki je bila dana za pripravo DPN po ZPNačrt dopolnila v vsebini in obliki iz 17. člena ZUPUDPP. Na podlagi te zakonske zahteve je bila v marcu 2011 izdelana Dopolnitev pobude (Acer Novo mesto d.o.o., št. naloge: J-2/11, Novo mesto, marec 2011) v kateri sta bili na podlagi vseh razpoložljivih podatkov primerjani dve varianti (varianta s potekom daljnovoda severno in vzporedno z obstoječim dvosistemskim daljnovodom 2×110 kV Brestanica–Hudo ter varianta po obstoječi trasi). Kot smiselna in izvedljiva se je izkazala varianta, ki poteka vzporedno z obstoječim daljnovodom.

Dne 21. oktobra 2011 je bila na prvi prostorski konferenci na podlagi dopolnitve pobude ter analize smernic NUP in občin sprejeta potrditev sklepa o pripravi DPN (št. 35000-14/2009/7 z dne 27.5.2010). V dosedanjih postopkih so bile preverjene različne variante in nekatere so se izkazale kot neustrezne, kar je podrobneje pojasnjeno v študiji variant in v stališču k pripombi 1.2.4. Njihova ponovna obravnava ne bi bila smiselna in glede na postopek priprave DPN ter do sedaj sprejete odločitve v tem postopku pa tudi ne sprejemljiva.

Stališče glede vplivov na šolo Grm – center biotehnike in turizma je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombi 1.6 in 1.7.

Stališče glede kabliranja daljnovoda je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombo 1.1.10.

Stališče glede vplivov elektromagnetnega sevanja in monitoringa je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombi 1.8. in 1.2.16.

Stojno mesto SM 101 je od stanovanjskega objekta oddaljeno 55 m.

Obstoječi daljnovod 2×110 kV Krško–Hudo ni predmet tega DPN.

Odgovori na vprašanja so bili podani na javni obravnavi.

1.17. Irena Zaletelj, na javni obravnavi

Predlog, ki ga je podal Viktor Zaletelj, temelji na tem, da so na severnem delu (na delu, kjer je načrtovana rekonstrukcija daljnovoda) stanovanjski objekti. Zavedati se je potrebno, da je načrtovana prostorska ureditev dodaten poseg v prostor, dodatna obremenitev v prostoru. Iz veljavne zakonodaje izhaja, da je poseg bolj sprejemljiv ob vznožju hriba. Ali Trška gora kot kulturna dediščina nič ne pomeni?

V študiji ste obravnavali le dve varianti. Zakaj niste obravnavali podvariant?

Stališče: podrobnejša razlaga je podana v stališčih 1.2.1 – 1.2.7 in 1.16.

Načrtovane ureditve so usklajene z zahtevami službe, pristojne za varstvo kulturne dediščine.

1.18. Jože Zorko, na javni obravnavi

Daljnovod, ki se posodablja, tangira sedem naših parcel. Sem predsednik ekološkega društva, ki želi, da se prostorska ureditev čim prej umesti v prostor in da se upošteva vsa zakonodaja s področja varstva okolja.

Ni res, da je bil na tem območju planiran 400 kV daljnovod Brestanica Hudo, ampak severno od tega daljnovoda. Javna obravnava ni namenjena le območju od SM 84 do SM 102, ampak celotnemu daljnovodu, ki se posodablja na območju Občine Šmarješke Toplice.

Iz sklepa Upravnega sodišča Nova Gorica (številka 511/2007) izhaja, da je vpliv 2×110 kV bistveno večji. Menim, da okoljsko poročilo ni bilo narejeno.

SM 84 je že načrtovan, medtem, ko nihče še ne ve, kje bo SM 83. Menim, da ZUPUDPP daje veliko pravic naročniku, da vpliva na potek načrtovane prostorske ureditve. Zahtevali bomo spremembo, ker nam zakon to dopušča. 22. Člen ustave določa, da so stranke v postopku tudi lastniki zemljišč.

Iz PUP Novo mesto izhaja, da naj se vsi posegi izvedejo tako, da ne bo vplivov na ljudi. Zakaj se tega ne upošteva?

Stališče: Okoljske strokovne podlage so namenjene preverbi ustreznosti posega s stališča Zakona o varstvu okolja. Izdelane so bile okoljske strokovne podlage, ki so navedene v stališču k pripombi 1.1.9. Rezultati omenjenih strokovnih podlag izkazujejo, da so ob upoštevanju splošnih usmeritev in izvedbi omilitvenih ukrepov, vsi vplivi ocenjeni kot sprejemljivi.

Presoja vplivov na okolje temelji na oceni vseh vplivov, ki jih opredeljuje Zakon v varstvu okolja. Osnovni namen varstva okolja pa je spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Trasa je načrtovana na območju, ki je za ta namen že predvideno v prostorskih aktih obeh občin. Podrobnejša obrazložitev je podana v stališču do pripombe št. 1.1.1.

Odgovori na vprašanja so bili podani na javni obravnavi.

Dopolnitev pobude za pripravi tega DPN je bila posredovana nosilcem urejanja prostora in tudi MOP, Sektor za CPVO, da poda odločbo o potrebnosti izvedbe postopka CPVO. Izmed petih varstvenih resorjev je le Ministrstvo za kulturo v dopisu št. 35002-9/2011/5, z dne 18.5.2011 navedlo, da je postopek CPVO potreben zaradi poseganja na območje kulturne dediščine. Po uskladitvi s tem resorjem je bila dne 13.7.2011 izdana odločba št. 35409-88/2011-JL, v kateri je navedeno, da za ta DPN ni treba izvesti CPVO. V odločbi je navedeno, da predvidena prostorska ureditev ne obsega posegov, za katere je skladno z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS št. 72/07), presoja vplivov na okolje obvezna. Po navedbi v odločbi so merila za ocenjevanje verjetnih pomembnejših vplivov plana na okolje, skladno z določbami tretjega odstavka 40. Člena Zakona o varstvu okolja, določena v Uredbo o merilih ocenjevanja verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09; v nadaljnjem besedilu Uredba o merilih). Upravni organ je preveril verjetnost pomembnih vplivov glede na merila, določena z drugim odstavkom 2. člena Uredbe o merilih in ugotovil, da plan ne bo verjetno pomembno vplival na okolje.

1.19. Boštjan Janškovec, na javni obravnavi

Zakaj ELES d.d. in Savaprojekt d.o.o. ne odgovorita na dopise, ki so jim bili poslani?

Stališče: Odgovor na vprašanje, ki se sicer ne nanaša na DPN, je bil podan na javni obravnavi; upravljavec daljnovoda ažurno odgovarja na dopise in se dogovarja z lastnikom.

1.20. Boris Turk, na javni obravnavi

Prosim za razlago varovalnega pasu, glede na to, da bosta združena dva daljnovoda. Če steber pade, pade izven varovalnega pasu? Če padeta dva stebra, padejo tudi električni vodi izven tega območja?

Stališče: Širina varovalnega pasu je določena skladno s predpisi, odgovori na vprašanja so bili podani na javni obravnavi. Glej tudi stališče k pripombi 1.14.

1.21. Jože Košak, na javni obravnavi

V kolikor bi načrtovana prostorska ureditev potekala po obstoječi trasi, ne bi bil potreben državni prostorski načrt?

Ne moremo se strinjati, da se koridor daljnovoda prestavlja iz gozda na travnike. Treba je upoštevati ljudi, ki živijo na tem območju, saj pod daljnovodom vseskozi brenči, hudo je ob udaru strele.

Stališče: Če bi načrtovana prostorska ureditev potekala po obstoječi trasi, DPN ne bi bil potreben, vendar pa takšna rešitev ne bi bila skladna s planskimi akti. Trasa je načrtovana na območju, ki je za ta namen že predvideno v prostorskih aktih obeh občin. Podrobnejša obrazložitev je podana v stališču do pripombe št. 1.1.1.

V primeru rekonstrukcije po obstoječi trasi ne bi bil rešen problem tega daljnovoda – dvakratno križanje avtoceste in daljnovoda Krško–Hudo, s čimer ne bi bila zagotovljena ustrezna zanesljivost obratovanja in vzdrževanja daljnovoda.

1.22. Zorko Gregor, na javni obravnavi

Glede na to, da pripravljavci menijo, da ni spremembe namenske rabe prostora, kako bo z gozdom na tem območju? Kako se bo investitor z lastniki gozda dogovoril, kje je meja 15-metrskega pasu ter kako bodo označeni novi koridorjih, ali bodo zakoličeni?

Stališče: Odgovor na vprašanje je bil podan na javni obravnavi.

1.23. Silva Marzel, na javni obravnavi

Zraven naše hiše poteka daljnovod Krško-Hudo. Ali strokovnih služb, ki sodelujejo pri umeščanju daljnovoda v prostor, ne skrbi zdravje ljudi?

Stališče: Odgovor na vprašanje, ki se sicer ne nanaša na ta DPN, je bil podan na javni obravnavi.

1.24. Udeleženec javne obravnave

Ko se električni vodi povesejo, pod njimi ne morejo voziti kombajni.

Stališče: Daljnovod je projektiran skladno s sodobnimi slovenskimi standardi za projektiranje daljnovodov, s čimer se zagotavljajo tudi ustrezne varnostne višine. Zahtevana minimalna varnostna višina vodnikov nad kmetijskimi površinami znaša 6 m. Projektirane varnostne višine nad kmetijskimi površinami predmetnega odseka daljnovoda pa nikjer niso manjše od 8 m. Pri rabi prostora je treba upoštevati omejitve v varovalnem pasu.

1.25. Udeleženec javne obravnave

Zakaj ne odkupite stojnih mest stebrov? Lastniki imajo razvrednotene parcele.

1.26. Bele, na javni obravnavi

Domačije, ki je v bližini daljnovoda, nihče ne želi kupiti. Zaradi daljnovoda so zmanjšane vrednosti nepremičnin.

Stališče: Odgovor na vprašanje je bil podan na javni obravnavi. Upravljavec daljnovoda bo lastnikom zemljišč, preko katerih poteka DV, poravnal nadomestilo za služnost in odškodnino za škodo na podlagi cenilnih zapisnikov sodno zapriseženih cenilcev ustrezne stroke.

1.27. Metelko, na javni obravnavi

Zakaj se državni prostorski načrt ni začel na začetku v Brestanici, ampak šele od SM 84 dalje?

Stališče: Odgovor na vprašanje je bil podan na javni obravnavi. Mestna občina Novo mesto in Občina Šmarješke Toplice sta bili dne 12.7.2010 z dopisom MOP št. 35009-2/2009/IAO-17 seznanjeni z odločitvijo o tem, kateri odsek predvidene rekonstrukcije bo obravnavan v postopku priprave DPN in kateri odsek skladno z Uredbo o vzdrževalnih delih v javno korist.

1.28. Gregor Zaletelj, na javni obravnavi

Kakšen bo nazivni tok?

Stališče: Predvideni največji obratovalni tok načrtovanega daljnovoda bo 400 A, ki pa bo po pričakovanjih glede na prakso bistveno nižji. Po podatkih ELES, Sektorja za obratovanje sistemov so napovedi sledeče:

1. DV 1x110 kV Brestanica-Hudo: Tok v sistemu se je v preteklosti v povprečju gibal okoli vrednosti 140 A, s posodobitvijo oz. z izgradnjo DV 2 × 110 kV se bo tok v sistemu zmanjšal in bo v povprečju znašal do 112 A.
2. DV 2 × 110 kV Krško-Hudo: Tok v sistemu se je v preteklosti v povprečju gibal okoli vrednosti 172 A, z izgradnjo DV 2 × 110 kV Brestanica–Hudo se bo tok v sistemu zmanjšal in bo v povprečju znašal 138 A..

1.29. Blažič, na javni obravnavi

Elektromagnetno sevanje je rakotvorno. Drevje na območju daljnovoda je bolj suho. Kaj se lahko zgodi, če bodo meritve sevanja pokazale višje vrednosti od dovoljenih?

Stališče: izdelani sta bili »Poročilo o vplivih na okolje za poseg rekonstrukcije DV 2 × 110 kV Brestanica-Hudo, elektromagnetna sevanja in hrup« (izdelovalec EIMV, poročilo št. VENO-2727, Ljubljana, september 2011) in »Poročilo o vplivih na okolje za rekonstrukcijo daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica-Hudo, Elektroinštitut Milan Vidmar, Elektromagnetna sevanja in hrup«, Poročilo: VENO – 2727/1, Ljubljana, oktober 2011. Glede na preveritev vplivov na okolje s stališča elektromagnetnega sevanja, ki temelji na validiranem računskem postopku vrednotenja elektromagnetnega sevanja, skladnega z 10. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/1996), čezmernega elektromagnetnega sevanja v primeru načrtovanega daljnovoda ne bo. Z izračuni elektromagnetnega polja na modelu projektiranega DV se pred postavitvijo DV preveri morebitno preseganje mejnih vrednosti. Kjer se ugotovi preseganje mejnih vrednosti, predlagamo ukrep za zmanjšanje polja, s katerimi zagotovimo, da elektromagnetno polje nikjer ne presega mejnih vrednosti. Prav zato pri samih meritvah ni za pričakovati preseganja mejnih vrednosti. Če bi navkljub temu meritve pokazale preseganje mejnih vrednosti bi bilo potrebno vir sevanja prilagoditi tako, da mejne vrednosti ne bi bile presežene ali pa območje preseganja ustrezno ograditi (19. Čl. Uredbe o EMS).

1.30. Občina Šmarješke Toplice (županja)

Po območju občine Šmarješke Toplice poteka daljnovod 110 kV Brestanica-Hudo za del katerega se pripravlja državni prostorski načrt (DPN). Občina si prizadeva, da bi se pri rekonstrukciji daljnovoda Brestanica-Hudo, ki poteka po območju Občine Šmarješke toplice poiskale ustrezne rešitve in izboljšave poteka trase elektrovodov na območju naselij Hrib, Draga, Vinji vrh, Bela Cerkev, Družinska vas in Dolenje Kronovo ter, da bi se zagotovil optimalen potek trase elektrovodov in sicer sedanjih daljnovodov DV 110 kV Brestanica-Hudo in DV 2X110 kV Krško-Hudo tako, da se v delu, kjer potekata skozi območje naselja Bela Cerkev in Vinji vrh izvede vkop elektrovodov, v delu kjer potekata skozi območje Družinske vasi, pa se daljnovoda kot zračna voda premakneta severneje na neposeljene kmetijske površine. Pri tem se prav tako preveri potreba po morebitni izboljšavi trase v delu, kjer poteka skozi naselje Hrib.

Prav tako zahtevamo, da se predvidena rekonstrukcija daljnovoda Brestanica-Hudo izvede po standardih, ki veljajo na območjih držav EU ter, da se pri projektiranju predvidene rekonstrukcije daljnovoda upoštevajo vsi normativi, ki določajo varovanje človekovega zdravja, posebno pozornost naj se nameni delu rekonstrukcije daljnovoda Brestanica-Hudo, ki poteka nad naselji Hrib, Draga, Vinji vrh, Bela Cerkev, Družinska vas, in Dolenje Kronovo, kjer so območja obstoječe strnjene stanovanjske gradnje in bi predvidena rekonstrukcija daljnovoda ogrožala zdravje naših občanov.

Stališče: stališče glede vplivov daljnovoda in upoštevanja standardov, ki veljajo na območjih držav EU, je podrobneje obrazloženo v stališču k pripombama 1.1.2 in 1.8.

Stališče glede kabliranja daljnovoda je podrobneje obrazloženo v stališču k pripombi 1.1.10.

2. Pripombe na potek DV 2 × 110kV Brestanica-Hudo na območju Bele Cerkve

2.1. Alenka Hiti

1. Predlagam umik stojnega mesta SM 83 na skrajni severni del parc. št. 376/3 in SM 84 na skrajni severni del parc. št. 353/1. Dva daljnovoda potekata nad mojo hišo! Soglasja za obstoječi koridor ne bom podpisala.
2. Varianta, da se vkop pred SM 83 ob kablovod 20 kV, ki je v tem koridorju že položen in priklopljen na SM 85, ki je lepo kompatibilen proti SM 86. Soglasja za zračni vod v sedanjem koridorju ne bom podpisal!

2.2. Domen Zorko in Simona Zorko

1. Predlagam umik stojnega mesta SM 83 na skrajni severni del parc. št. 376/3 in SM 84 na skrajni severni del parc. št. 353/1. Soglasje zagotovljeno. To območje ne bo nikoli zazidljivo.
2. Predlagam vkop pred SM 83 ob kablovod 20 kV, ki je v tem koridorju že položen in priklopljen na SM 85, ki je lepo kompatibilen proti SM 86. Soglasja za zračni vod v sedanjem koridorju ne bom podpisal!

2.3. Jožefa Jazbec

Dajem vam predlog za območje, katero ne bo nikoli zazidljivo:

1. Odmik stojnega mesta 83 v skrajni S del parc. št. 376/3 in SM 84 v skrajni S del parc. št. 353/1 in dajem soglasje.
2. Predlagam tudi vkop SM 83 ob kablovod 20 kV, ki je v tem koridorju že položen in priklop na SM 85, ki je kompatibilen proti SM 86. Za zračni koridor soglasja ne bom podpisala!

2.4. Jože Zorko

1. Predlagam umik stojnega mesta SM 83 na skrajni severni del parc. št. 376/3 in SM 84 na skrajni severni del parc. št. 353/1. Soglasje zagotovljeno. To območje ne bo nikoli zazidljivo. A 353/2 kjer je sedaj SM84 (Brestanica-Hudo) in SM75 (Krško-Hudo) pa bo zazidljivo??
2. Predlagam vkop pred SM 83 ob kablovod 20 kV, ki je v tem koridorju že položen in priklopljen na SM 85, ki je lepo kompatibilen proti SM 86. Soglasja za zračni vod v sedanjem koridorju ne bom podpisal!

2.5. Tatjana Zorko

1. Predlagam umik stojnega mesta SM 83 na skrajni severni del parc. št. 376/3 in SM 84 na skrajni severni del parc. št. 353/1. Soglasje zagotovljeno, ker območje ne bo nikoli zazidljivo.
2. Predlagam vkop pred SM 83 ob kablovod 20 kV, ki je v tem koridorju že položen in priklopljen na SM 85, ki je kompatibilen proti SM 86. Soglasja v sedanjem koridorju za zračni vod ne bom podala!

Stališče: Pripombe na odsek med stojnima mestoma SM 83 – 84 se ne nanašajo na ta DPN. Stališče k pripombi, naj se namesto nadzemnega daljnovoda načrtuje kablovod, je podano k pripombi št. 1.1.10.

ELES naproša vse lastnike oz. ostalo javnost, da morebitne napake na DV ali povzročeno škodo zaradi daljnovoda sporočijo:

- na telefonsko št.: Ljubljana 01 474 31 11, Maribor 02 429 96 11, Nova Gorica 05 339 61 11
- na elektronski naslov <http://www.eles.si/za-obcane.aspx>
- po pošti ELES SPO, Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana

ali pa pošljejo vprašanje na elektronski naslov: info@eles.si.

2.6. Silva Marzel

Imam novo hišo – Vinji vrh 25, 8220 Šmarješke Toplice (Bela Cerkev), zraven hiše pa dva daljnovoda, od tega enega želite rekonstruirati. Ali se zavedate, kakšno je življenje, ko čez okno vidiš ob slabem vremenu, kako strela udari, kako »brenči« nad glavo, kadar je slabo vreme. Ponovno poudarjam, da želim, da se vod Brestanica – Hudo na Vinjem vrhu vkoplje ali odmakne iz trase. Upam, da je naše življenje tudi vredno več kot nekaj evrov – enkratne odškodnine, ki pa ni RENTA, ker je vpliv na okolje in življenje TRAJNO, ne pa samo ob rekonstrukciji.

2.7. Marjana Vidic

Dajemo pripombo na rekonstrukcijo daljnovoda 2x110 kV Brestanica – Hudo, čez vas Bela Cerkev. Naša parcela je pod daljnovodom in se že čuti sevanje, udar strele, slabša rast rastlin in naše slabo počutje, obstoječih daljnovodov, zato zahtevamo vkop v zemljo ali pa prestavitev trase.

2.8. Jože Vidic

Dajemo pripombo na rekonstrukcijo daljnovoda 2x110 kV Brestanica – Hudo, čez vas Bela Cerkev. Naša parcela je pod daljnovodom in se že čuti sevanje, udar strele, slabšo rast rastlin in naše slabo počutje, obstoječih daljnovodov, zato zahtevamo vkop v zemljo ali pa prestavitev trase.

Stališče: se ne nanaša na ta DPN. Stališče k pripombi, naj se namesto nadzemnega daljnovoda načrtuje kablovod, je podano k pripombi št. 1.1.10.

Stališče glede vplivov elektromagnetnega sevanja je podrobneje obrazloženo v odgovoru na pripombo 1.8.

2.9. Zaletelj, na javni obravnavi

Na območju SM 84 gre elektrovod nad stanovanjskimi objekti. Vsako zimo poči nekaj opek zaradi žledu, ki pade iz žic (na območju parcelnih št. 375, 382/1, k.o. Družinska vas).

Ko so v letu 1986 zbirali soglasja k daljnovodu Krško - Hudo je bilo povedano s strani investitorja, da bo daljnovod Brestanica - Hudo odstranjen.

Stališče: Daljnovod je projektiran skladno s sodobnimi evropskimi standardi za projektiranje daljnovodov, ki obravnavajo tudi dodatno obtežbo (žled) in veter. Doslej niso bile dokumentirane poškodbe zaradi odpadanja žledu. Požarna varnost bo zagotovljena z načrtovanimi varnostnimi odmiki, ki so usklajeni z zahtevami iz veljavnih predpisov. Upravljavca daljnovoda ne razpolaga z nobenim dopisom, ki bi v evidencah dokazoval odstranitev obstoječega DV Brestanica–Hudo zaradi izgradnje daljnovoda 2 × 110 kV Krško–Hudo.

2.10. Udeleženec javne obravnave

Zakaj je pomemben varovalni pas, ko pa ste pripravili pogodbe, ki vključujejo območje tudi izven varovalnega pasu?

Stališče: Odgovor na vprašanje, ki se sicer ne nanaša na ta DPN, je bil podan na javni obravnavi.

2.11. Udeleženec javne obravnave

Igrišče v naselju Bela cerkev je vseskozi pod napetostjo.

Stališče: Odgovor na mnenje, ki se sicer ne nanaša na ta DPN, je bil podan na javni obravnavi. Pri rabi prostora je treba upoštevati omejitve v varovalnem pasu daljnovoda ter objekte umeščati in uporabljati v skladu s tehničnimi normativi.

2.12. Občan občine Šmarješke Toplice

Daljnovod ima vsekakor določene vplive, kakšne, se danes žal še ne ve. Čas bo pokazal svoje, zato je potrebno pri načrtovanju upoštevati tudi ta vidik in ne le zakonodaje, ki počasi stopica za aktualnim stanjem. Vplivno območje 15 m je vsekakor premalo. To posebno vidimo, če želimo mi graditi pod daljnovodom oz. v neposredni bližini. Daljnovod ne sodi v bivalno okolje, razvrednotene so nepremičnine in zmanjšana je kvaliteta življenja. Če drugače ne, vsaj s psihološkega vidika, kar pa je danes ključno. Predlagam, da se izvede vkop od Sračnika pa do B. C.

Stališče: stališče glede vplivov daljnovoda in upoštevanja zakonodaje ter drugih standardov je podrobneje obrazloženo v stališču k pripombama 1.1.2 in 1.8.

Stališče glede kabliranja daljnovoda je podrobneje obrazloženo v stališču k pripombi 1.1.10.

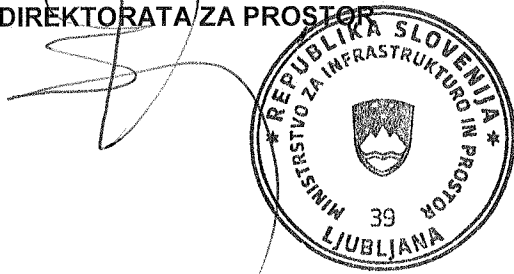
3. Pripombe na potek opuščenega DV 2 × 110kV Brestanica-Hudo

3.1. Jože Povše

Sem Jože Povše, stanujoč Dobovo 7, pošta Otočec, občina Novo mesto. Na krajevni skupnosti Otočec sem se seznanil z osnutkom DPN za del rekonstrukcije daljnovoda 2x110 kV Brestanica Hudo. S potekom trase mimo vasi Dobovo sem zelo zadovoljen. Najbolj me veseli ukinitiv obstoječega daljnovoda, kateri poteka skozi vas Dobovo, neposredno ob moji stanovanjski hiši. Upam na čim hitrejšo realizacijo projekta.

Stališče: gre za ugotovitev, pripomba odobrava načrtovane ureditve.

mag. Tanja BOGATAJ
NAMESTNICA GENERALNEGA DIREKTORJA
DIREKTORATA ZA PROSTOR

Julijan FORTUNAT
V.D. GENERALNEGA DIREKTORJA
DIREKTORATA ZA ENERGIJO